

DARBININKAS

Vol. LXX, Nr. 19
Gegužės - May 10, 1985

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

Prezidentas Reagan, atlaikęs didelį Kongreso, laikraštinių ir žydų organizacijų spaudimą nepagerbti V. Vokietijos Bitburgo kapinėse palaidotų per II pasaulinį karą žuvusių vokiečių karių, išvyko į Vokietiją savo sprendimo nepakeitęs, nes pagal jį susitaikinimas po 40 metų su priešu yra svarbesnis už senų žaidžų atidarymą.

Izraelis, pasitraukdamas iš pietinio Libano Tyre uosto, užbaigė suplanuoto pasitraukimo antrąją fazę. Ten gyvenančių šiutų dauguma surengė džiaugsmo demonstracijas Izraeliui pasitraukus.

Tarptautinis Raudonasis Kryžius pradėjo daryti žygių žurnalistam apsaugoti ginkluoto konflikto srityse.

Ginklų kontrolės derybų tarp JAV ir Sov. S-ga pirmoji fazė pasibaigė nepasiekus jokių susitarimų, nes Sov. S-ga reikalauja, kad JAV iš anksto atsisakytų erdvės ginklų tyrimo ir jų išdėvės.

Nikaragvos prezidentas Daniel Ortega Savedra atvyko į Sov. S-gą prašyti 200 mil. dol. paramos krašto griuvančiam ūkiui atstatyti. Jis buvo labai iškilmingai sutiktas ir jam buvo pažadėta parama, bet jos dydis neskelbiamas.

Turtingieji Saudi Arabijos gyventojai buvo pratę kasmet keisti automobilius, mažai vertotus reikmenis išmesti ir aukštos kokybės drabužius vilkėti tik vieną kartą, bet, sumažėjus pajamom už mažinamą aliejaus gamybą, pradėjo jausti pinigų vertę.

Kinijos kultūrinės revoliucijos metu iš miestų į provinciją iškeldinti gyventojai surengė prie komunistų partijos būstinės Pekinge demonstracijas, reikalaudami teisės grįžti į miestus.

Peru kairiosios partijos nutarė daugiausia balsų gavusių dviejų kandidatų į prezidentus per rinkimus nedalyvauti ir todėl socialdemokratų partijos kandidatas Alan Garcia liks krašto prezidentu.

JAV vėl nusilenkė Izraelio reikalavimui ir numato netrukus paskirti Izraeliui papildomos ir negrąžinamos paramos už 1.5 bil. dol. Tokiu būdu Izraeliui per 1985 ir 1986 biudžetinius metus bus dovanota 7.1 bil. dol.

Minint 10 m. sukaktuves nuo P. Vietnamo sostinės Saigone patekimo į priešų rankas, Amerikos televizijos stotys dar kartą turėjo progos pasigardžiuoti JAV pralaimėjimu Vietname ir sudarė progą Šiaurės Vietnamo taikos derybininkui Le Duc Tho dar kartą viešai suniekinti JAV ir dėkoti Amerikos visuomenei, kad ji privertė savo vyriausybę sutikti su pralaimėjimu.

Pietų Sudane veikią partizanai atsikarto turtis su vyriausybe dėl konflikto, užbaigimo.

JAV įsakė išvykti Sov. S-gos karo atache plk. ltn. Stanislav I. Gronov už JAV armijos misijos Rytų Vokietijoje nario mjr. Nicholsono nušovimą.

Sov. S-ga, pagerbdama savo mirusio prezidento Konstantin U. Černenkos atminimą, vakarinio Sibiro turintį 20,000 gyventojų miestą Šarypovo pavadino Černenko vardu.

Saudi Arabija planuoja įvesti šaukimą į karinę tarnybą, kuri dabar yra savanoriška.

Kinija susitarė su Nepalui atidaryti užsieniečiams susisiekimą per Himalajų kalnus į Tibetą. Iki šiol į Tibetą galima buvo patekti tik per Kiniją.

ATNAUJINKIME TAUTOS VEIDĄ

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 64

(Tasų iš praeito numerio)

Bijoti nereikia

Taigi, kiekvienas kaip žmogus mes galime prieš sunkumus, pavojus sudrebėti, bet bijoti nereikia. O visgi kažkada paskleista baltųjų meškų baimės manija ir šiandien dar gyva mūsų tarpe.

Baltos meškos jau baigia išnykti... Imkime pavyzdį iš savo jaunimo.

Rugpjūčio 24 d. mūsų jaunimas surengė maldingą eiseną iš Tytuvėnų į Šiluvą. Eisenoje dalyvavo du kunigai ir apie pusantro tūkstančio maldininkų, daugumoje jaunimas. Teko girdėti aukštų tarybinių pareigūnų pasisakymą: "Mūsų šaliai apsijuokė... Jei žmonės meldžiasi, tai kam tos gaisrinės, kam gi juos filmuoti, kodėl nefilmuoja chuliganų, kurių pilna gatvė..."

Bedieviai yra bailūs

Iš tikrųjų bedieviai, bijodami maldos, dažnai apsijuokia, pasirodo, jog iš tiesų yra labai bailūs — bijo kryžiaus ženklą, rožančiaus. Matydami tokį jaunimą mes, suaugusieji, žiūrėkim, kad ateity prieš juos netektų raudonuoti: pasirodo, kad jaunimas, auklėtas tarybinėse mokyklose, pajėgia atskirti kviečius nuo pelių, tiesą nuo melo. Jie drąsiai eina Lietuvos keliais ir neša kryžių, tiesą ir meilę.

Mums, senesniems, negalima likti gale, reikia eiti į priekį: ir į sekmadienio šv. Mišias, ir prie stalo, darant kryžiaus ženklą, ir, sutikus kaimyną pasakyti jam: "Garbė Jėzui Kristui".

Jei bijosime, būsime priversti žūti

Taigi, nugalėkime baimę, jei bijosime, jei kaip pelės tupėsime po šluota, kaip katalikai būsime priversti žūti. Prisimena iš Senojo Testamento, kaip Moze vedė žydų tautą iš Egipto. Keliaujant dykuma, jie pasiilgo svogūnų ir česnakų ir kalbėjo prieš Moze. Tada Dievas sakė: "Ši tauta neįeis į pažadėtąją žemę..." Per 40 metų jie žuvo dykumoje.

Bijau, kad ir mūsų senesnei kartai taip neatsitiktų, ne kartą jie baimė išduoda savo tikėjimą, neduoda gero pavyzdžio jaunesniam kartai (...)

Jaunimas pamatys Bažnyčios pergalę

Jaunimas tikrai įeis į pažadėtąją žemę ir pamatys visapusišką Bažnyčios pergalę. Taigi, broliai, šalin baimę, vienintelė baimė — nepadaryti nuodėmės. Krikščionis bijo tik nuodėmės ir daugiau nieko.

Šalin vidutiniškumą! Ilga carizmo vergija pagimdė nepilnavėžio lietuvių tipą. Toks žmogus neretai nori ir Dievui tarnauti, ir pasauliui, dažnai bijo lankstosi tai vieniems, tai kitiems, o tai jau yra blogai, bedieviai tai mato ir stengiasi pasinaudoti.

Neseniai kulto įgaliojimo Petras Anilionis važinėjo po klebonijas, kvietėsi kunigus į vykdomus komitetus ir sakė, kad jiems negalima katekizuoti vaikų, vaikams draudžiama būti prie altoriaus... vis negalima, negalima, net pamokslus sakyti katechetiška tema negalima.

Bara Grinkiško kleboną

Tas pats įgaliojimo išsiviečių ir apylinkę Grinkiško parapijos kleboną ir apylinkės pirmininkės akivaizdoje jį išbarė. Pagal įgaliojimą, kunigas gali išsižioti

tik tada, kai šaukštą prie burnos neša. Išbaręs kunigą, įgaliojimo čia pat išsiėmė katalikišką katekizmą ir, padavęs jį apylinkės pirmininkei, paaiškino: "Imk, pasiskaityk, ką čia rašo".

Darbininkai pavogė katekizmą

Kai buvo išspausdinti katekizmai, iš jų tris su puse tūkstančio pavogė ir pardavė darbininkai, o pusantro tūkstančio pasiėmė kulto įgaliojimo.

Dažnai žmonės stebisi, kodėl katekizmus ir maldaknyges dar iš spaustuvės taip vagia, kodėl kitų knygų nevagia? Paprastas dalykas, jei idėja gyva, jei ji veiksminga, tai visi ir griebia — pasenusių dalykų niekam nereikia...

Reiškia, kunigams negalima aiškinti katekizmo tiesų, sakyti katechetinių pamokslų, o apylinkių pirmininkai ruošiami katekizacijai, kad geriau galėtų dirbti Bažnyčios grovimo darba.

Privalome katekizuoti vaikus ir suaugusius

Mes turime laikytis pagrindinių valstybės įstatymų, Konstitucijos, bet ne bedievių raizgomų voratinklį. Mes, kunigai, privalome gerai katekizuoti vaikus pagal ordinatų nustatytą dvejų ar trejų metų programą.

Dabartinėmis sąlygomis kiekvieną sekmadienį reikia katekizuoti ir suaugusius, mat, kate-

kizmų gavom nedaug, maždaug 10 kiekviena parapija, taigi būtina sakyti katechetinius pamokslus, o tikintieji, kad pamatytų tiesą ir atskirtų melą, privalo girdimas tiesas gerai įsisąmoninti.

Išvadoje — kunigai privalo katekizuoti Dievo tautą — suaugusius ir vaikus — ypatingai reikia gerai atlikti dvejų, o kitoje parapijose ir trijų dienų advento ir gavėnios rekolekcijas, nuoširdžiai jas atlikti.

Visi šie renginiai tikrai duos ir Dievo malonės, ir drąsos, ir tada pamatysime, kas mes esame.

Kunigų paruošimo problema

Baigdamas, kadangi laiko mažai, noriu bent trumpai paliesti dar vieną labai svarbią problemą, būtent, — kunigų ruošimo problemą.

Buvo metų, kai bedieviai seminariją leido priimti vos keturis, šešis, aštuonis ar dešimt kandidatų, dabar, kai kunigai ir ordinarai pradėjo primygtinai reikalauti, jau ketvirti metai seminariją priimama dvidešimt kandidatų.

Per tą laiką dalis kunigų išmirė, atsirado spragos, kunigų trūkumas. Bedieviai taip sužūlėjo, kad faktiškai jie tvarko seminariją. Štai šiemet seminarijos vadovybė kulto įgaliojimo

(nukelta į 2 psl.)

Amerikos Lietuvių Tarybos ir jaunimo veikėjų pasitarimas balandžio 22 Chicagoje, ALT namuose. Iš kairės sėdi: Daina Kojelytė (VLIKO tarybos narė), Daiva Markelytė, ALT pirm. Teodoras Blinstrubas, Ofelija Barškelytė (buvusi ALT valdybos narė ir dabar išrinkta į VLKIO valdybą); stovi: ALT išd. Mykolas Pranevičius, ALT vicepirm. dr. Vladas Šimaitis, ALT sekr. Grožvydas Lazauskas, ALT finansų sekr. Petras Bučas. Nuotr. Ciprijono Genučio

NAUJI KUNIGAI IŠVENTINTI OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Lietuvos Bažnyčiai balandžio 14 buvo didelio džiaugsmo šventė. Kauno arkikatedroje — bazilikoje įvyko iškilmingi kunigystės šventimai. Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos apaštalinis administratorius arkivyskupas Liudas Povilonis kunigystės šventimus suteikė devyniolikai diakonų, kurie šiemet baigia teologijos studijas tarpdiecezinėje Kauno Kunigų seminarijoje.

Tai nauji Kristaus vynuogyno darbininkai, kurie bent dalinai galės papildyti sparčiai retėjančias Lietuvos kunigų eiles. Susipažinkime su naujaisiais Lietuvos kunigais:

Alvydas Grabnickas, Jonas Ivanauskas, Aleksandras Milašius ir Vytenis Vaškėlis — visi

keturi paskirti Kauno arkivyskupijai; Juozas Klimavičius, Valerijus Rudzinskas, Tadas Valianas ir Raimundas Žukauskas — visi keturi paskirti Vilkaviškio vyskupijai; Edvardas Minkevičius, Vytautas Rudis ir Jonas Ullickas — Vilniaus arkivyskupijai; Jonas Bučelis, Vytautas Petrauskas ir Alojzas Volskis — Telšių vyskupijai; Petras Baniulis, Feliksas Čižauskas, Algirdas Daukyns, Aurelijus Simonaitis ir Virgilijus Veilentas — visi penki paskirti Panevėžio vyskupijai. Kaišiadorių vyskupijai šiemet negauna nė vieno naujo kunigo.

Lietuvos katalikų bendruomenę džiugina žymiai padidėjęs naujų kunigų skaičius: pernai naujų kunigų buvo išventinta

MIRĖ GEN. STASYS RAŠTIKIS

Los Angeles, Calif., gegužės 3 mirė diviziono generolas Stasys Raštikis buvęs Lietuvos kariuomenės vadas.

Velionis buvo gimęs 1896 rugšėjo 13 Kuršėnuose, Šiaulių apskr. 1901 tėvai persikėlė į Dukštą Aukštaitijon.

1914 baigė Zarasų progimnaziją, 1915 savanoriu įstojo į rusų kariuomenę, dalyvavo Pirmam pasauliniame kare, 1917 baigė Tifliso karo mokyklą ir liko Kaukazo fronte iki karo pabaigos. 1918 pavasarį grįžo į Lietuvą ir įstojo į Kauno Kunigų seminariją. Po metų iš seminarijos išėjo ir 1919 pradžioje stojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę, atskirą Vilniaus batalijoną, dalyvavo kovose su lenkais ir bolševikais. Kovose su bolševikais buvo du kartus sužeistas, pateko į bolševikų nelaisvę. Gulėjo bolševikų ligoninėse, vėliau buvo laikomas Tulos koncentracijos stovykloje ir Maskvos kalėjime. 1921 balandžio mėnesį per kalinių pasikeitimą buvo grąžintas į Lietuvą.

Pasigydes karo ligoninėje, vėl tarnavo 5 pėstininkų pulke, paskui buvo perkeltas į štabą. Betar naudamas kariuomenėje, toliau mokėsi, išlaikė gimnazijos baigimo egzaminus ir 1929 baigė Lietuvos Universitetą Kaune. 1932 baigė Vokietijos generalinio štabo akademią, paskirtas 5 pėstininkų pulko vado padėjėju. Lektoriuo Aukštuosiuose karininkų kursuose ir Karo mokykloje.

Vėliau buvo 5 pėstininkų pulko vadas, III diviziono štabo viršininkas, generalinio štabo valdybos viršininkas, vyriausio štabo viršininkas, nuo 1935 sausio 1 iki 1940 sausio 1 Lietuvos kariuomenės vadas. Perorganizavo, sumodernino ir perginklavo Lietuvos kariuomenę.

Bolševikams okupavus Lietuvą, visą laiką buvo NKVD agentų sekamas. Vengdamas suėmimo

Generolas Stasys Raštikis anais laikais, kai buvo Lietuvos kariuomenės vadas

slapstėsi ir pabėgo į Vokietiją. Tada jo žmona rusų buvo suimta ir kalinta Kauno kalėjime iki 1941 birželio 23. 1941 birželio 14 suimti ir ištremti į Sibirą visi artimieji Raštikio giminės — tėvai, broliai, seserys, 3 mažametės dukrelės.

Prasidėjus vokiečių-rusų karui, laikinosios vyriausybės buvo paskirtas krašto apsaugos ministeriu, vėliau vokiečių okupacijos metais, dirbo Vytauto Didžiojo karo muziejuje Kaune. 1944 vasarą su žmona pasitraukė į Vokietiją, 1949 atvyko į Ameriką. Gyvendamas Californijoje, dirbo Amerikos kariuomenės svetimų kalbų mokykloje.

Už pasižymėjimą laisvės kovose buvo apdovanotas Vyčio Kryžiaus ordinu su kardais. Buvo gavęs ordinų ir medalių iš kitų valstybių. Bendradarbiavo kariškoje spaudoje. Atskirai išspausdino: Lietuvos karo istorijos paskaitos 1932, Tarpininkų tarnyba 1933, Kovose dėl Lietuvos — du tomai — 1956 ir 1957 (atsiminimai), III tomas — Įvykiai ir žmonės, IV tomas — Lietuvos likimo keliais, 1982.

NAUJI KARDINOLAI

Visame pasaulyje plačiai nuaidėjo Popiežiaus pranešimas apie naujų kardinolų paskyrimo konsistoriją, kuri bus suaukta gegužės 25. Yra vieningai pabrėžiama, kad paskyru naujuosius kardinolus, kardinolų kolegija dar pilniau atspindės katalikų Bažnyčios universalumą ir sustiprins Romos ryšius su vietinėmis Bažnyčiomis įvairiuose pasaulio kraštuose ir kontinentuose.

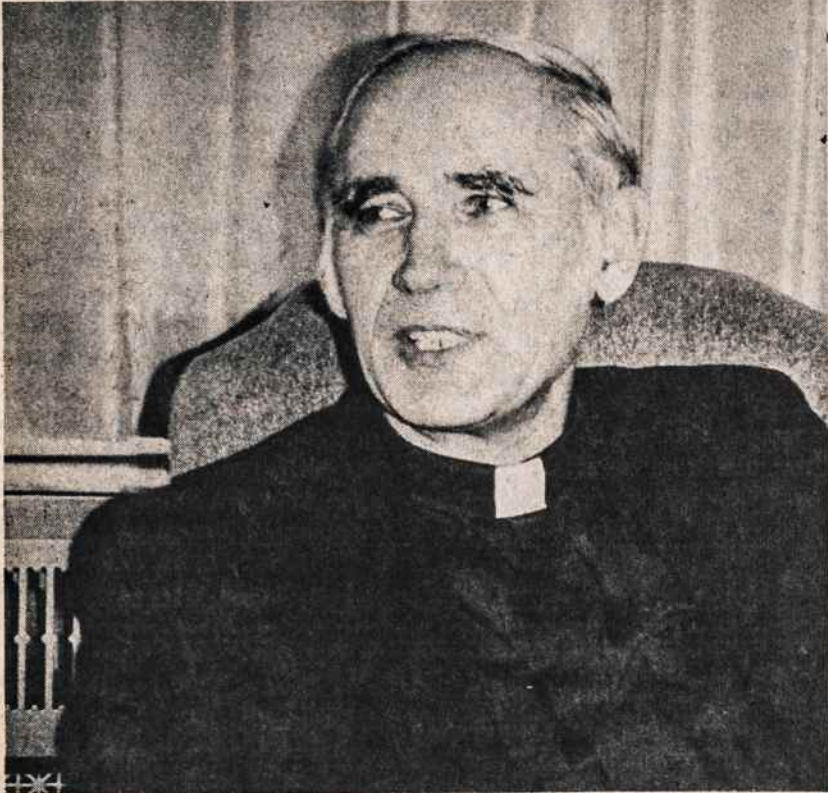
Su Popiežiaus naujai paskirtaisiais 28-niais kardinolais, kardinolų kolegiją dabar sudarys iš viso 152 nariai, iš kurių 32 yra peržengę 80 metų ribą. Kardinolų kolegijos nariai dabar atstovaus 58 pasaulio kraštams, kai tuo tarpu dar šio šimtmečio pradžioje buvo atstovaujama tik dvylikai kraštų.

Jauniausias kardinolų kolegijos narys ir toliau lieka kolumbietis Lopez Trujillo, seniausias yra italas kardinolas Parente, kuris yra 94 metų amžiaus.

Kardinolų kolegijoje Europos kontinentui dabar atstovaus 81 kardinolas, Lotynų Amerikai 24 kardinolai, Šiaurės Amerikai 15, iš kurių 9 yra amerikiečiai ir 6 kanadiečiai, 16 kardinolų atstovaus Afrikos kraštams, 13 Azijos kraštams ir trys Okeanijai.

Vienas kardinolų kolegijos narys, kaip priminė pats Jonas Paulius II ir toliau lieka in pectore: jo vardas tėra žinomas tik vienam Šventajam Tėvui. "Jis vis dar pasilieka mano širdyje", pažymėjo Popiežius, tuo būdu norėdamas tartum pabrėžti, kaip pastebi apžvalgininkai, kad in pectore paskirtasis kardinolas jam yra ypač brangus.

DARBININKA 70 METŲ SUKAKTIES PROGA SVEIKINA

Kun. prof. Antanas Rubšys, Sv. Rašto specialistas, daugelį metų dėstęs Sv. Raštą Manhattan kolegijoje, Bronx, N.Y., savo žiniomis dalijasi ne vien su studentais, bet ir su lietuvių visuomene. Šalia daugelio straipsnių žurnaluose ir laikraščiuose, jis yra parašęs 6 svarbias knygas Sv. Rašto klausimais: "Raktas į Naująjį Testamentą" I ir II tomai, "Sv. Rašto kraštuose", "Raktas į Senąjį Testamentą" I, II ir III tomai. Darbininkas nuoširdžiai dėkoja kun. prof. A. Rubšii už dosnią 500 dol. auką Darbininko 70 metų sukakties proga. Nuotr. Jurgio Jankaus

Savaitės įvykiai

JAV ats. gen. John B. Medaris siekia, kad nupiliatintam ir į V. Vokietiją išvykusiam mokslininkui ir Saturn raketos gamintojui dr. Arthur Rudolph būtų grąžinta JAV pilietybė, nes pagal generolą su juo buvo pašalinta nežmoniška ir neteisėtinai. 23 su juo dirbusių mokslininkų paprašė prezidentą Regan pilietybę grąžinti.

Lenkijos Mokslo akademijos istorikas prof. Bronislaw Gerek mek buvo pašalintas iš akademijos už tai, kad žmogaus teisių reikalais jis tarėsi su Lenkijon atvykusiu Britanijos užs. reik. ministru Geofrėy Howe.

Privati CFA (Citizens for America) organizacija numato gegužės mėn. už vakarinės hemisferos ribų sušaukti prieš komunistus kovojančių partizanų konferenciją karinei taktikai ir būdam iššom telkti aptarti. Or-

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

Ištaigai pateikė 36 kandidatų pareiškimus. Septyniolika iš jų bedieviai atrinko ir išbraukė, išbraukė pačius geriausius, manau, kad ordinarai pasirūpins, kad atmettieji privačiu būdu pasiruoštų kunigystei.

Daugiau tylėti negalime!

Atėjo metas, kad ne įgaliotomis spręstų kandidatų tikimą seminarion, bet Bažnyčios vadovybė — vyskupai ir valdytojai, kunigai ir tikintieji. Daugiau tylėti nebegalima! Jei norime dvasiniai susideginti — tylėjime, galime ir susideginti, bet istorija pasakys, kad mes savo tylėjimu ir apsilaidimu išdavėm Lietuvos Katalikų Bažnyčią.

Kitas pavyzdys: praeitą antradienį iš seminarijos ketviro kurso buvo išmestas geras klierikas. Kai paklausia, už ką jį išmetė, vieni sakė, jog už tai, kad vasarą susitiko su reacingais kunigais, kiti — kad Viduklėje praleido vasaros atostogas. Viduklė — infekcinė vieta, kur galima užsikrėsti maru (...).

Šitie ir panašūs įvykiai verčia mus susimąstyti ir pasakyti: Gana! Mes daugiau šito nepakęsim, jei valdžia nenori, tegul

organizacijai vadovauja New Yorko finansininkas ir politikas Lewis Lehrman.

Kai kurios Amerikos žydų organizacijos yra nepatenkintos Izraeliu dėl vyriausybės apsilaidymo kovojant su didele infliacija ir dėl ortodoksinių religinių partijų įtakos augimo parlamente.

Sov. S-gos valdytojas Michail Gorbaciovas, siekdamas sumažinti girtavimą, uždraudė partijos nariams duoti dovanų degtinei ir įsakė sumažinti jos gamybą. Ateity numato žymiai pakelti degtinės kainas.

Ryšium su Meksikoj įvykdytais policijos pareigūnų areštais dėl JAV pareigūno kovai su narkotikais nužudymo JAV ambasadorius John Gavin pareiškė, kad buvo paliesta tik ledkalnio viršūnė ir kad į narkotikų aferą yra įsivėlę kai kurie vyriausybės nariai, gubernatoriai, prokurorai ir vietiniai politiniai vadai.

JAV armija painformavo kongresą, kad V. Vokietijoje laikomos Pershing 2 raketos yra lengvai prieinamos teroristams ir kad turi būti imtasi priemonių jom apsaugoti.

visai neleidžia veikti seminarijai, bet jai vadovauti turi tik Bažnyčios vadovybė, o mes tokią seminariją visapusiškai remsim.

Šiandien yra atvažiavęs mūsų vyskupas, pasakys atitinkamą žodį, o mes ką išgirsime, paskleiskime po visą Lietuvą ir

Baltų Laisvės Lygos delegacija susitiko su specialiu senatoriaus Pat Wilson (R. Calif.) patarėju Gene Hauck pasikalbėti QSI klausimais. Senatoriui buvo įteikta informacinė medžiaga. Iš k. Danutė Mažeikienė — lygos sekretorė, Antanas Mažeika — vicepirmininkas, Avo Piirisild (estas) — pirm., Hauck, Valdis Pavlovskis (latvis) ir Viivi Piirisild (estė). Balandžio 26 Baltų Laisvės Lygos atstovai susitiko su žydų Wiesenthal centro rabinu Cooper pozicijom dėl OSI išsišikinti. Nuotr. dr. Ansis Blokis

IŠ OKUPOOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Naujų knygų lentynoje. "Vagos" leidykla išleido Vytauto Brenciaus eilėraščius "Žemė jūros taurė" (93 psl., 7000 egz., iliustr. A. Gintalienė), Jurgio Kunčino eilėraščius "Atidėtas rugsėjis" (150 psl., 7000 egz., iliustr. A. Švažas), Jono Umbraso albumą "Petras Aleksandravičius" (127 teksto ir iliustr. psl., 4000 egz.), Romo Gudaičio romaną "Kartos" (406 psl., 20,000 egz.), Mykolo Karčiausko apysaką "Viskas buvo šventa" (134 psl., 20,000 egz.), Romualdo Narėčio dvi pjeses "Kaktusas" (150 psl., 3000 egz.), Prano Treinio apsakymus, romanus ir apysaką "Aktorius pra-vaikšta" (438 psl., 20,000 egz.), Balio Sruogos atsiminimus "Dievų miškas" (253 psl., 20,000 egz.). Vaikam ir jaunimui skirta japonų liaudies pasaka "Isumbosis" (16 psl., 40,000 egz., iš rusų kalbos vertė R. Bajaru-nas, iliustr. J. Antimonova), Lietuvių liaudies dainelės "Paukšteliai gieda" (33 psl., 40,000 egz., užrašė J. Dovydaitis, melodijas iššifavo ir parengė B. Uginčius ir D. Kuzinienė, iliustr. L. Prialgauskaitė), Simono Daukanto "Žemaičių pasakų" 5-as papildytas leidimas (142 psl., 50,000 egz., iliustr. A. Surgailienė), Aleksandro Kuprino apsakymas "Stebuklingas daktaras" (23 psl., 40,000 egz., vertė D. Bartkutė, iliustr. G. Mazurinas), Vsevolodo Zenkovičiaus knyga "Tarp dviejų vandenynų" (236 psl., 30,000 egz., vertė K.

Pūras, serija "Horizontai"). Iš verstinės literatūros pasirodė Migelio Anchello Asturijo romanas "Palaidotųjų akys" (780 psl., 30,000 egz., iš ispanų kalbos vertė V. Petrauskas), Džeimso Džoiso apsakymai "Dubliniečiai" (261 psl., 10,000 egz., iš anglų kalbos vertė P. Gasiulis), Reinerio Marijos Rilkes "Maltės Lauridso Birgės užrašai" (199 psl., 30,000 egz., iš vokiečių kalbos vertė A. Gai-lius), "Armėnų apsakos" (407 psl., 20,000 egz., iš armėnų kalbos vertė M. Kontrimaitė ir Z. Sakalauskienė, serija "Žiburiai"), Aleksandro Diuma romano "Grafas Montekristas" 2-ojo leidimo I tomas (327 psl., 45,000 egz., iš prancūzų kalbos vertė O. Dabrilaitė), II tomas (326 psl., 45,000 egz., iš prancūzų kalbos vertė O. Dabrilaitė ir E. Švelnienė), III tomas (358 psl., 45,000 egz., vertė E. Švelnienė).

— Vilniuje, Fotografijos meno draugijos salone, atidaryta respublikinė jaunųjų fotografų kūrybos paroda. Joje eksponuojama apie 100 darbų. Savo naujausias fotografijas — kompozicijas, portretus, peizažus parodai pateikė jauni autoriai iš Vilniaus, Kauno, Šiaulių, Panevėžio, Klaipėdos, Palangos, Alytaus.

— Kelmėje pradėjo veikti nauja automatinė telefonų stotis. Ji gai aptarnauti 2500 telefonų abonentų.

S.L.K.

POKALBIS WIESENTHAL CENTRE Žydai nori susipratimo su lietuviais, latviais ir estais

Baltų Laisvės lygos delegacija, vadovaujama vicepirmininko Antano Mažeikos, balandžio 26 apsilankė Los Angeles Holocaust Simon Wiesenthal centre pokalbiui su dekanı pavaduotoju rabinu Abraham Cooper. Pokalbiai su nuosaikesniais žydų veikėjais jau pradėti anksčiau, ir iš kai kurių susilaukta OSI klausimu blaivaus supratimo.

kiekvienas praktiškai savo gyvenime įvykdykime.

Atnaujinsime tautos veidą

Mes, Lietuvos kunigai, nesiekiamo politinių tikslų. Ne! Mes tik prisiimam tą misiją, kurią Dievas uždėda ant mūsų menkų silpnų pečių. Nuolat suklupsime prie Marijos Šiluvoje, Aušros Vartuose ar Žemaičių Kalvarijos ir prašysime jėgų tinkamai šią misiją atlikti.

Pasizadam Marijai, kad ginsime Bažnyčią, iki paskutinio kunigo; ginsime visu savo gyvenimu — žodžiu, drąsą, tiesos skleidimu, ir tuomet tikėkim, kad, Dievui padedant iki tų dviejų didelių jubiliejų, stengsime atnaujinti dvasinį Tautos veidą. Taigi, broliai, mūsų šūkis tebūna: "Visa atnaujinti Kristuje!" Amen". (Kalbą taisė "Kronikos" redakcija)

Simon Wiesenthal centre telpa Holocaust muziejus, dokumentacijos ir tyrinėjimo skyriai. Teisinių patarėjų centre yra advokatas Martin Mendelsohn, OSI pradininkas, pirmasis užmezgęs ryšius su Kremliumi dėl "draugiškos" KGB pagalbos OSI niaciu medžiotojams. Mendelsohn pokalbyje nedalyvavo.

Pokalbis su rabinu A. Cooper nebuvo kokios nors derybos, o savo nusistatymų OSI veiklos klausimu išryškėjimas. Baltų delegacija išdėstė Baltų Laisvės lygos atsiradimo priežastis ir tikslus. Į pirminius tikslus OSI reikalai neįėjo. Tik paštebėjus, kad OSI teismuose laužomos Amerikos konstitucinės ir teisinės normos ir pasikliaujama nacių sąjungininkų, sovietų, pateikiama kaltinamąja medžiaga, Baltų Laisvės lyga įėjusi į koaliciją žmogaus teisėms Amerikoje ginti. Delegacija stipriai paneigė World Jewish Congress kaltinimus, kad koalicija esanti anti-semitinė, siekianti panaikinti OSI, įvesti įsisenėjimo teisę ir sustabdyti deportacijas. Coalition for Constitutional Justice and Security siekianti Imigracijos ir Natūralizacijos akto pagerinimo, teisminių procedūrų patikslinimo, KGB partnerystės su OSI sustabdymo ir deportacijų į komunistinius kraštus panaikinimo.

Rabinas Cooper, remdamasis spaudos pranešimais, išreiškė baimę, kad OSI kritikai iš tikro norį dengti nacius. Jis taip pat nepritarė Koalicijos pastangoms praveisti kongresinius OSI veiklos tyrinėjimus, nes Ryan, Sher ir kiti atlieką gerą darbą. Jis pripažino, kad Sovietų Sąjungoje vedama anti-semitinė propaganda ir kad Rytų Vokietijos valdžios viršūnėse yra žinomų nacių. Jis sveikino delegaciją už pradėtą dialogą ir nurodė asmenis, su kuriais pokalbiai turėtų būti tęjami. Išreiškė viltį, kad lietuviai, latviai ir estai pasiektų susipratimą su žydais. Susitarimas lengvai pasiekiamas, jei žydai atsisakytų remti OSI-KGB partnerystę, konstitucinių nuostatų laužymą ir pikty kaltinimų prieš tuos, kurie OSI kritikuoja.

Delegacija įteikė informacinės medžiagos paketą.

BAFL informacija

VALDAŠ C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOS, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliškų knygų apie Lietuvą, pokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, medaus, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P-way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

QUEENS COLLISION CENTER, INC. Expert-auto body works-painting-welding, etc. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418. Towing phone HI 1-6666. After 6 PM — 843-6677.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Istaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Istaigoji kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuvišką ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTURINE RADIJO PROGRAMA "AUSRA". WICN-FM. 90.5. Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Mellus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617-753-7232.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", sekmadi., 2:05 - 3:00 v. p.p. iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, D.P., adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kežys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ISTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSU VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDYMO CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius, Mėdėjas
VISA MASTERCHARGE METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažinimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

**VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA**

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKRĒDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769-3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office (718) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (718) 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ZINIAS • Prenumerata metams \$15.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuozūra • Pavarde pasirasyti straipsniai nebūtinai išreiskia redakcijos nuomone • Už skelbimų turinį ir kalba redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637
Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Pakartotinis prašymas

Dievo ir mūsų visų motina—Švč. Mergelė Marija, prieš 127 metus apsiėmėsi Liurde, prašė melstis už nusidėjėlius ir daryti atgailą. Tą prašymą papildė ir įsakmiai pakartoto jau per savo pirmąjį apsiėmimą, įvykusį Fatimoje 1917 gegužės 13: melstis, daryti atgailą už nusidėjėlius ir nebeįžeidinėti Švč. Jėzaus Širdies, kuri yra begalinė meilė ir begalinis gailingumas, laukias nusidėjėlių atsivertimo.

Tai Švč. Mergelės Marijos apreiškimas — iš dangaus atneštas ir įsakmiai pakartotas prašymas, reiškiąs ir pagrindines sąlygas, kurias išpildžius bus išgelbėtas daug sielų nuo amžinosios prazūties, grįš pasauliui tikėjimas ir taika, o Rusija atsivers.

Todėl išeičioje gyveną lietuvių vyskupai 1951 gegužės 13 dieną (viso pasaulio lietuvių maldos ir atgailos dieną) iškilmingai paaukojo Lietuvą ir visus lietuvius Nekalčiausiai Marijos Širdžiai, kad tikintieji išpildytų, kiek galima, Jos Širdžiai pasizadėjimus, esmingus anoms pagrindinėms, aukščiau minėtoms sąlygoms:

1. Melstis už nusidėjėlius ir daryti atgailą. Garbinti Švč. Jėzaus Širdį, Jai pasiaukojant ir daugiau Jos neįžeidžiant, nes Ji yra begalinė meilė ir begalinis gailingumas.

2. Kiekvieno mėnesio pirmąjį šeštadienį priimti Šv. Komuniją kaip atlyginimo Komuniją ir bent 15 minučių apmąstyti nors vieną Rožančiaus paslaptį.

3. Pagarbinti Nekalčiausiai Marijos Širdį, kad per Švč. Mergelę Mariją — Atitaisytoją, malonių Tarpininkę galėtume atsilyginti Viešpačiui už įvairiausius įžeidimus. Jai pasiaukojimo ženklas — nešiojimas Karmelio Škaplierių, kuriuos gali pakeisti ir atitinkamas medalikėlis.

4. Šeimoje ar pavieniu, atskirai kalbėti rožančiaus dalį, t.y. kalbėti ir apmąstyti rožančiaus penkis paslaptis.

5. Sąžiningai atlikti visus savo pašaukimo pareigas, tobulinant savo gyvenimą.

Taip Nekalčiausiai Marijos Širdžiai pasizadėjusieji atsiliepia į tą pakartotinį prašymą iš dangaus. Kas yra visi tie, kurie taip pavyzdžingai atsiliepia į tą prašymą iš dangaus? Mėlynoji Armija, turinti dabar šešis milijonus su viršum narių. Prie jos priklauso labai veiklus tos Armijos Lietuvių Sąjūdis. Šiam Sąjūdžiui mielai pritaria tikintieji Lietuvis, sakysim, šiomis mintimis:

*Kalnų didybė, gelmės vandenu
Ir vieverselio nuostabi daina—
Per amžius skelbs nuo žemės
lig žvaigždynų,
Pasaulis — Dievo meilės...
dovana.*

*Bet dar daugiau mums Viešpats
dovanojo: Jis davė mums tikėjimo šviesos.*

*O daug žmonių visai jos nežinojo;
Kiek jų šiandieną žasta del tamsos!*

Pasigalėk mūsų per Mariją

*Išgelbėk, Dieve, klystančią
žmoniją.*

Drauge su Dievo ir mūsų visų Motina — Švč. Mergelė Marija tą jos prašymą iš dangaus žodžiu ir gyvenimu kartosime ne tik gegužės tryliktosios — iškilminga ir visuotinė jos proga, bet kiekviena brangna gyvenimo proga.

Tėv. Tomas Žiūraitis, O.P.

Dabartiniu metu PLB-nės ir kai kurių kraštų bendruomenių dėmesys yra sukoncentruotas į š.m. gegužės 7 Kanados sostinėje Ottawoje formaliai prasidėjusius Helsinkio susitarimų žmogaus teisių ekspertų komisijos posėdžius. Tų posėdžių metu bus peržiūrėtas ir įvertintas Helsinkio Baigminį aktą pasirašiusių valstybių paklusimas žmogaus teisių (Basket III) susitarimams.

Konferencija tęsis šešias savaites iki birželio 17. Pirmieji posėdžiai, skirti darbotvarkės ir taisyklių susitvarkymui, praeidėjo balandžio 23, dalyvaujant žemesnio rango valstybių atstovams.

Savo apimtimi Ottawos konferencija bus žymiai mažesnė už veik trejus metus trukusią Madrido konferenciją. Pastarojoje buvo bandoma apžvelgti visi 1975 metais Helsinkyje pasirašytame akte esantys susitarimai.

Kanados LB atstovauja lietuviams

Ottawoje įvyksianti konferencija sudaro puikią galimybę viešai iškelti Sov. Sąjungos Lietuvoje smurtu vykdomus nusizengimus pagrindiniam žmogaus teisių nuostatam ir informuoti apie pačią padėtį Lietuvoje. Nors konferencijoje klausimus kelti ir nuomones reikšti galės tik Helsinkio aktą pasirašiusių valstybių oficialūs delegatai, per veikiančią sekretoriato įstaigą pavieniai asmenys ir organizacijos galės įteikti dokumentaciją žmogaus teisių paneigimo klausimais ir įtaigoti prijuočiančių valstybių delegacijas rūpimus klausimus kelti posėdžių metu.

Kanados LB Krašto valdybai (KLB) yra patikėtas Lietuvos lietuvių reikalų pagrindinis

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS Ruoša OTTAWOS KONFERENCIJAI

atstovavimas. Veikdami atskirai ir kaip dalis septynių pavergtų tautų Kanadoje vieneto, KLB Krašto valdybos atstovai š.m. vasario 26 susitiko su Kanados užsienio reikalų ministru Joe Clark Ottawos konferencijos klausimais.

Šį susitikimą suaukti ėmėsi Kanados delegacijos konferencijai pirmininkas ambasadorius Harry Jay. Turėto pokalbio metu pavergtų tautų atstovai turėjo progą pasiinformuoti apie pramatytą konferencijos eigą ir Kanados užsienio reikalų ministeriui pareikšti savo pageidavimus.

Konferencijos metu prieš Kanados Parlamento rūmus esančiam Chateau Laurier viešbutyje Kanados pavergtų tautų komitetas turės savo būstinę. Šioje gan erdvioje salėje bus išstatytos kiekvienos pavergtos tautos parodėlės žmogaus teisių klausimu, dalinama informacinė medžiaga, koordinuojama demonstracijos, kontaktuojami delegacijų nariai ir spaudos atstovai.

Gegužės 8 būstinėje skirta Lietuvos klausimui specifiniai iškelti bei nušviesti dabartinę padėtį Lietuvoje. Kanados LB Krašto valdybos pirm. adv. Algis Pacevičius, vicepirm. visuomeniniam reikalams adv. Joana Kuraitė-Lasienė ir Krašto valdybos ryšininkas Ottawoje inž. Juozas Danys, talkinami eilės kitų asmenų ir organizacinių sambūrių, ruošia planus kuo efektyviau Lietuvos pavergimo ir okupanto vykdomų žmogaus teisių paneigimo klausimus pri-

statyti į Ottawą atvykusiems delegatam bei žurnalistam.

KLB Krašto valdyba yra pakvietusi į Ottawą atvykti sovietų ištremtą Lietuvos Helsinkio grupės narį prof. Tomą Venclovą. T. Venclovai yra sudaryta proga dalyvauti keliose spaudos konferencijose ir pramatyti susitikimai su atstovaujama valstybių delegacijų vadovais.

PLB memorandumas ir talka Ottawoje

Toronte kovo 9 įvykusiame PLB, VLIKO ir Kanados LB atstovų pasitarime buvo aptarta reprezentacijos ir informacijos paruošimo kitatūčių panaudojimui klausimai. PLB atstovavo Visuomeninių reikalų komisijos pirm. inž. Alg. Gečys, VLIKO valdybai — inž. Liūtas Grinius, Kanados LB — A. Pacevičius ir J. Kuraitė-Lasienė. Daliną laiką pasitarime dalyvavo PLB Visuom. reik. komisijos vicepirm. J. Danys ir Toronto pavergtų tautų komiteto pirm. dr. L. Lukss.

Buvo sutarta, kad PLB Ottawos reikalų paruošimo memorandumą, kurį paskirų kraštų bendruomenės ištisai ar dalinai galės panaudoti įteikimui gyvenamos valstybės atstovam. PLB šiuo metu sudaro 19 kraštų bendruomenių, kurių devynios valstybės bus atstovaujamos Ottawoje. Iš patirties žinoma, kad žymiai geresnio dėmesio bus sulaukta, kai valstybės delegacija bus tiesioginiai kontaktuojama savo valstybės piliečių.

PLB valdybos paruoštas memorandumas devyniose valstybėse veikiančiom LB kraštų valdybom buvo išsiųstas balandžio pirmoje pusėje. Krašto valdybos paprašytos prie pasiūsto memorandumo prijungti atitinkamą lydraštį savo krašto vyriausybei ir apsilankyti užsienio reikalų ministerijoje, kur memorandumas įteiktinas pareigūnam atsakingiem Ottawos konferencijos reikalui.

Memorandumą su prijungta dokumentine medžiaga sudaro per 60 puslapių. Jame smulkiai dokumentuota tikėjimo persekiojimas, politiniai kaliniai, 45 pabaltiečių atsišaukimą Molotovo-Ribbentropo pakto klausimu pasirašiusių lietuvių likimas. Lietuvos Helsinkio komisijos likvidacija, Lietuvos katalikų komiteto tikinčiųjų teisėms ginti persekiojimas, ir t.t.

Memorandumą paruošė PLB Visuom. rkl. komisijos vicepirm.

J. Danys ir Gintė Damušytė. Plačiai naudotasi Lietuvių Informacijos Centro New Yorke pateikta dokumentine medžiaga, už ką jos vadovui kun. K. Pugevičiui priklauso nuoširdi padėka.

Kanados LB psiūlius, PLB Ottawos konferencijos metu kurį laiką ten turės savo atstovus — stebėtojus. Jais bus Gintė Damušytė, Liet. Inf. Centro vice-direktorė, ir Ottawoje gyvenąs J. Danys. PLB atstovai kontaktuos įvairias valstybių delegacijas ir informuos kraštų bendruomenes apie jų valstybių delegacijų veiklą ir pritarimą mum rūpimiems kelti klausimams. Valstybių delegacijom atsisakius kooperuoti, kraštų bendruomenės galės savo ruožtu įtaigoti užsienio reikalų ministerijas ir bandyti pakreipti nusistatymą mum palankesne kryptim.

LB atstovai valstybės departamentu pasitarime

Washingtono Valstybės departamentu balandžio 4 sukvietė suinteresuotų organizacijų atstovus painformavimui apie JAV pasiruošimus Ottawoje įvyksiančiam žmogaus teisių ekspertų konferencijai. Susirinkimo metu pranešimus pateikė JAV valstybės sekretoriaus padėjėjai Richard Burt (Europos ir Kanados reikalams) ir Elliott Abrams (žmogaus teisių reikalams), JAV Helsinkio komisijos štabo viršininkas Spencer Oliver, ir JAV delegacijos Ottawos konferencijai pirmininkas ambasadorius Richard Schifter. JAV LB atstovavo jos ryšininkas Washingtono dr. Ramūnas Kondrotas, PLB — Alg. Gečys. PLB Visuom. rkl. komisijos vicepirm. C. Damušytė atstovavo Liet. Inf. Centru.

Iš pateiktų pranešimų buvo gautas geras vaizdas kiek tū liečia JAV delegacijos Ottawoje sudėtį, pasikeitimus Helsinkio komisijoje (senatorius D'Amato perima komisijai pirmininkavimą iš kongr. Fascell), JAV delegacijos kelsimus klausimus Ottawoje. Patirta, kad tautų apsisprendimo klausimas Ottawoje nebus keliamas. Pagrindinis dėmesys bus skiriamas išlaisvinimui kalėjimuose, priverčiame darbo stovyklose ir psichiatrinėse ligoninėse įkalinti asmenų išlaisvinimui, karo išskirtų šeimų sujungimui, žydų emigracijai iš Sov. Sąjungos.

(nukelta į 4 psl.)

Europos parlamento narys dr. Otto von Habsburg buvo pakaitininkas Vokietijos centriniame Vasario 16-tos minėjime. Iš k. R. Bačkis iš Paryžiaus, dr. Otto von Habsburg ir jo dukte. Nuotr. R. Gamuliusko

POETAS ANTANAS BARANAUSKAS

150 metų nuo jo gimimo

*"Giedu dainelę, savo giesmelę
Apie rūpesčius, vargelius
Lietuvos krašto, ne taip iš rašto,
Giedu senųjų žodelius..."*

(Iš A. Baranausko "dainų dainelė")

● Gyvenimas ● Literatūrinė kūryba ● Mokslinė veikla—kalbininkas ir matematikas ● Jo reikšmė lietuvių tautai.

PAULIUS JURKUS

14.—

Minėtas kunigas Antanas Staniulis, kada Vatikanas manė, kad lietuvių kalba yra tik lenkų kalbos tarmė, Vatikanos valstybės sekretoriui įteikė raštą, kuriame buvo išrašyta "Tėve mūsų" malda lietuviškai ir lenkiškai. Prašė tik palyginti tuos du tekstus, kad pamatytų, kaip šios kalbos yra "panašios". Taip kun. Staniulis įrodė, kad lietuvių kalba yra savita, prisiminė ir lietuvių tautinį atgimimą, ir jis esąs sukeltas pačių lietuvių, o ne vokiečių ar rusų, nes tokius gandus skleidė lenkai.

Vis dėlto vysk. Baranausko laidotuvės buvo lietuviškos, su dideliu lietuvišku akcentu. Jos buvo labai iškilmingos, kad pa-

rodytų kitiems, kas lietuviams yra vyskupas ir kaip jį vertina žmonės. Iškilmingos laidotuvės taip pat skaudino ir lenkų didikus, nes jie vyskupą laikė žemesnio luomo žmogumi. Nors vienaip ar kitaip vertino šį lietuvių vyskupą, bet jis liko istorinė asmenybė. Jis buvo pati aukščiausia Anykščių šilo pušis, savo gaviu ošimu kalbėjusi lietuviams. Jis pasiliko legendinė figūra kaip poetas, matematikas, kalbininkas. Su tom jo savybėm surišta visokiausių istorijų.

Čia pirmiausia pažūrėsimė, kaip jis reikėsi kalbininko vaidmenyje. Kodėl tokiu pasidare? Ką jis nuveikė?

A. Baranauskas kalbininkas

Kunigų profesija sudaro galimybes domėtis vienokiu ar kitokiu mokslu, įsitaityti kokį "hobby". Kunigų tarpe buvo eilė poetų bei rašytojų, visuomenininkų. Kalbininkų iki to laiko visai nebuvo. Baranauskas buvo pirmasis kunigas, tyrinėjęs lietuvių kalbą.

Kodėl Baranauskas pasidarė kalbininku, kaip jis susidomėjo lietuvių kalbos tyrinėjimu?

Trumpai ir drūtai atsakoma, kad Baranauską kalbininku padarė general-gubernatorius Muravjovas, nuėjęs istorijon kaip žmonių korikas. Atsitiko gi taip.

Muravjovas gana uoliai malšino sukilimą. Nieko nesigailėdamas, baudė, trėmė, korė. Už sukilimą kaltino lenkus. Norėjo sumažinti ir lenkų įtaką Lietuvoje. Taip jis įkūrė lietuviams studentam stipendiją Maskvos universitete, ir ta stipendija pasinaudojo dr. Jonas Basanavičius.

Kunigų seminarija buvo stipriai aplenkėjusi. Norėdamas ten sumažinti lenkų įtaką, jis įsakė homiletikos mokslą (apie pamokslų sakymą) dėstyti lietuviškai arba rusiškai. Prieš tai ši sritis buvo dėstoma lenkiškai.

Žemaičių kunigų seminarija buvo perkelta iš Varnių į Kauną. Buvo supurtyta iš pagrindų. Reikėjo Kaune įsigyventi, nusistovėti ir rimtai dirbti. Baranauskas ir buvo paskirtas tom

pareigom — dėstyti homiletiką lietuviškai.

Kunigai, išėję į žmones, turi sakyti pamokslus tokius, kad žmonės suprastų ir taptų dorėni, geresni. Dievo žodį reikėjo skelbti liaudžiai jos kalba. Lenkų kalba buvo taip apėmusi bajorų dvarus, klebonijas, kad savaime buvo lyg bendrinė kalba. Kas mokėjo lietuviškai, tai buvo išmokęs namuose iš klausos ir lietuviškai sakyti pamokslus nebuvo taip lengva.

Baranauskas pirmuosius dujus metus dėstė pačią lietuvių kalbą, o paskui jau homiletiką. Muravjovas, uždraudęs šį mokslą dėstyti lenkiškai, pasiūlė jį dėstyti lietuviškai arba rusiškai. Jis tikėjosi, kad lietuviams šiaip ar taip lengvai pasisavins rusų kalbą ir greitai pasidarys tikri rusai. Seminarijos vadovėbė jokiū būdu nenorėjo įsileisti rusų kalbos, tad sutiko su tuo, kad būtų dėstoma lietuvių kalba. Tai buvo 1870 metais.

Kaip keista ir kaip graudu, kad taip vėlai pirmą kartą buvo pradėta aukštesniojoje mokyloje dėstyti lietuvių kalbą. Buvo Lietuva galinga ir didelė, bet buvo labai maža meilė sava lietuviškai kultūrai ir kalbai. Visur aristokratija, valstybei vadovaujantis luomas sugebėjo išmokyti savo krašto kalbą ir jautė pareigą ugdyti to krašto kultūrą, o lietuviškoji aristokratija sava kalba kalbėti laikė tai negarbinga ir žema. Jie pasisa-

vino lenkų kalbą ir uoliai ugdė ir puoselėjo lenkų kultūrą. Ir štai, kai nebetekome savos valstybės po dviejų nelaimingų sukilimų, didžiausios negandos metais, generolo koriko įsakymu pradėta dėstyti lietuvių kalba. Tai kalbai buvo pakviestas profesorius, kuris pats niekada nestudijavo lietuvių kalbos, nežinojo nei kas tas kalbos mokslas.

Bet Baranauskas mokėjo gerai savo tarmę kalbėti, jis tada gyveno vyskupo Valančiaus epochoje, kur lietuvių kalba ir lietuviškas raštas buvo liaudies vertinamas. Jisai sutiko dėstyti. Šis momentas panašus į sceną Varnių kunigų seminarijoje, kur profesorius nupeikė lietuvių kalbą ir pasakė, kad ji tinka tik piemenim kalbėti, o gero literatūrinio veikalo neparašys.

Tas sakiny pasilietė Baranausko tautinę garbę, ir jis kaltinimą atmetė, sukurdamas gražiausį savo literatūrinį veikalą "Anykščių šilėlių".

Dabar Kaune jis turėjo įeiti į kunigų seminarijos auditoriją ir ten dėstyti mokslą, kurio pats nežinojo. Ir čia buvo paliesta jo tautinė garbė. Ir kiti to meto profesoriai buvo tokie pat — nesimokę lietuvių kalbos. Baranauskas turėjo lietuvišką pareigos supratimą ir tautinį išdidumą. Jis jautė, kad savo darbą jis sukurs lietuvių kalbos mokslą, sukurs jau lietuviškai.

Tai buvo nepaprastai sunkus uždavinys, nes iki tol lietuviš-

kai nebuvo parašytos lietuvių kalbos gramatikos. Visos aplinkinės kultūringos kalbos jau turėjo savo senas gramatikas, savo gramatinius terminus, o lietuvių kalba nieko neturėjo. Reikėjo dėstyti tą gramatiką, kuri mum dabar tokia aiški, bet jam buvo nežinomi plotai.

Ir tas Anykščių poetas su tokiu pat uolumu sėdosi prie naujo darbo ir pasidarė to meto žinomas kalbininkas.

Gramatikos terminų kūrėjas

Minėjome, kad Baranauskas besirengdamas profesūrai, 1863 ir 1864 studijavo užsienyje. Grįždamas iš Romos, Vokietijoje jis susipažino su to meto žymiu kalbininku Augustu Schleicheriu, kuris profesoriavo Jenoje. Tas Schleicheris buvo išmokęs lietuviškai ir dėstė kalbotyros mokslus universitete.

Būdamas Prahos studentas ir gavęs stipendiją, jis nuvažiavo į prūsų Lietuvą, ten per vasarą gyveno lietuviškame kaime ir išmoko lietuviškai. Jis pirmasis parašė mokslinę lietuvių kalbos gramatiką, parašė vokiškai.

Veikalas buvo plačiai naudojamas universitetuose, kur buvo studijuojama lyginamoji kalbotyra.

Baranauskas ir pasinaudojo ta Schleicherio gramatika, ją išvertė į lietuvių kalbą ir taip pradėjo dėstyti savo naują mokslą.

(Bus daugiau)

PHILADELPHIA, PA.

Pavasario linksmavakis

Philadelphijos Dramos Būrelis po labai sėkmingo pereitų metų debiuto su Julijos Dantienės Dangaus vartais, ruošiasi naujam savo pasirodymui. Gegužės 11 d., 7 val. vak. Lietuvių Namų scenoje, 2715 E. Allegheny Ave., pamatysime taip pat Julijos Dantienės parašytą ir režisuojamą vieno veiksmo komediją **Šeimos portretas**.

Komedijoje pavaizduotos šeimos nariai, labai panašūs į daugelį mums visiems pažįstamų šeimų ir pavienių asmenų. Kartu su veikėjais pergyvensime kartų skirtumus, tėvų ir vaikų susikalbėjimo problemas, žin-geidžių bei per daug kalbančių kaimynių įkyrumą ir panašias situacijas, iš kurių besijuokdami patirsime ir daug karčios teisybės.

Jau antri metai su būreliu vaidina Audrius Dragūnas, Rasa Krokytė, Eimutis Radzius, Danutė Rukšytė, Vidmantas Rukšys, Rimantas Stirbys, Algis Šalčiūnas ir Virgus Volertas. Prie "veteranų" jungiasi "naujokės" Renata Baraitė, Aušra Gečytė ir Anilora Mašalaitienė. Dekoracijos ir kostiumus projektuoja Gema Kreivėnaitė, apšvietimą Vytas Bagdonavičius, scenos technika rūpinasi Kazys Razgaitis ir Kęstutis Mašalaitis.

Dramos būrelis įkūrėjas ir širdis yra režisiorė bei autorė Julija Dantienė, lietuviškame teatre besireiškianti nuo jaunų dienų. Jos padėjėja yra Vida Šalčiūnienė.

Šeimos portretas Philadelphijos premjera bus tradiciniame

LIETUVOS VYČIŲ
SUAŽIAVIMAS
CLEVELANDE

Lietuvos vyčių Vidurinio centro apskrities suvažiavimas įvyks gegužės 17 - 19 Clevelande, Holiday viešbuty, (Wickliffe, Ohio) ir Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos lietuvių parapijoje.

Delegatai ir svečiai atvyks iš Pittsburgh, Pa., Southfield, Mich., Dubois, Pa., Dayton, Ohio, Detroit, Mich., Saginaw, Mich., Chicago, Ill.

Susirinkimuose tarp kitko bus svarstomas jaunųjų narių vėjus. Per paskutinius metus jaunųjų skyriai sudaryti keliose kuopose. Vyčių augimas priklauso nuo lietuviško jaunimo. Chicagos kuopa pastaraisiais metais padidėjo daugiau kaip 200 narių.

Gegužės 17, penktadienį, 8:30 val. vak. Holiday viešbuty delegatų registracija ir susipažinimas.

Gegužės 18, šeštadienį, 9:30 val. ryto viešbuty susirinkimas ir užkandžiai, 2 val. popiet kėgliavimas Palisades II salėj, 27401 Tungsten Rd., Euclid, Ohio. 8:30 val. vak. vaišės ir šokiai Lietuvių Namuose, 185 St., Clevelande.

Gegužės 19, sekmadienį, 10 val. ryto mišios Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčioj Neff gatvėj. 12 val. Lietuvių namuose banketas ir kėgliavimo premijų įteikimas.

Vincas Gražulis, M.C.D.

Lietuvių Bendruomenės apylinkės pavasario Linksmavakaryje, kurio metu bus pristatytos šių metų trys abiturientės ir joms bus įteikti LB Vyčio ženklukai. Jos yra Audra Dainoraitė, Viktorija Dantaitė ir Danutė Tautkutė.

Programos pajvairinimui ir praturtinimui dainuos Danutė Rukšytė ir Rasa Krokytė. Po programos šokiams gros Windjammers orkestras, veiks Kosto Puzniko šiltas-šaltas bufetas, apylinkės valdybos suorganizuotas saldumynų stalas ir įvairių gėrimų baras.

Bilietai kaina \$7 suaugusiems ir \$5 besimokančiam jaunimui. Vinco Krėvės šeštadieninės mokyklos mokiniams, kaip į visus LB apylinkės renginius, bilietai bus išdalinti nemokamai. Kadangi žiūrovai sėdės prie stalų, kviečiame rezervuoti vietas. Tačiau ir pavieniams žiūrovams bus parūpintos vietos. Visais Linksmavakario klausimais galima skambinti T. Gečienei 677-1684 arba M. Sušinskienei 927-2467.

t.g.

-o-

Romo Kalantos didvyriško žygio tradicinis minėjimas ruošiamas gegužės 19, sekmadienį. Prasidės su procesija ir mišiomis, 10 val. 30 min., Šv. Andriejaus bažnyčioje (19th ir Wallace Sts.) ir tęsis parapijos salėje, kur bus pietūs ir atitinkama programa.

Kalbą pasakys Rasa Razgaitienė iš New Yorko, jaunosios kartos atstovė, sumaniai besireiškianti Americans for Due Process darbe kaip koordinatore ir veiklos organizatorė. Pritaikytą meninę programą atliks Philadelphijos Vyrų Dainos Vienetas, vadovaujamas Vyto Maciūno.

Philadelphijoje Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime invokaciją skaitė kun. Kazimieras K. Stewart. Nuotr. Aušros Bagdonavičiūtės

KUN. DR. V. CUKURUI 70 METŲ

Kun. dr. Valdemaras Cukuras, dabartinis Putnamo seselių vienuolyno kapelionas, kartas nuo karto iš Natijos Anglijos užsuka į Darbininko redakciją ir į pranciškonų vienuolyną. Vienuolynas jis turi draugą Tėv. Benvenutą Ramanauską, su kuriuo yra kilę iš to paties krašto, lanke Biržų gimnaziją. Abu moka latviškai ir ta kalba pasikalba. Darbininko redakcijoje jis rado poetą Leonardą Žitkevičių, taip pat iš Biržų gimnazijos.

Užeidamas jis atneša kažką iš Biržų krašto — prisiminimus, pokalbius. Ir dar daugiau — jis atneša kilnaus meno ilgesį, nes jis pats mėgsta meną — muziką, literatūrą, plastikinį meną.

Kartą susitikus kilo kalba apie operą, konkrečiai — apie Puccini Bohemą. Šis muzikos ir meno mėgėjas turi puikų boso balsą, tuoj ir padainavo ariją iš Bohemos — atsiveikinimą su švarku. Taip ir liko anie prisiminimai, ir jis, kun. dr. V. Cukuras, atrodo kaip vienas iš Bohemos veikėjų, kuris siekia gėrio, grožio, kilnių idealų.

Toks jis ėjo per mokyklas — mokytojaudamas, per universitetus — profesoriaudamas, administruodamas įvairias parapijas — visada pasiliko kilnus ir taurus, drauge ir paprastas ir mielas.

Ir štai jam 70 metų. Gražioje Putnamo vienuolyno sodyboje jis klausosi pavasario paukščių, džiaugiasi atbūndančia gamta ir vaikšto taku — toks lieknas, su šypsena veide, su plandančiom kilniom mintim.

-o-

Minėjimą ruošia ir visus kviečia Lietuvių Moterų Federacijos Philadelphijos Klubu valdyba. Pradžiai salėje su pietumis, tuoj po lietuviškų mišų, apie 12 valandą.

Sn.

Kun. dr. Valdemaras Mykolas Cukuras gimė balandžio 11 Barbelės vienkio, Bauskės valsčiuje, Latvijoje. Gimė prieš 70 metų, t.y. — 1915. Šeimoje buvo dar ir dvi seserys.

Greit jo šeima apsigyveno Biržų apskrityje. 1933 baigė Biržų gimnaziją, teologiją studijavo Vytauto Didžiojo Universitete. Mokslus baigė 1938. Kunigu išventintas 1938 birželio 11.

Kapelionavo įvairiose mokyklose, 1944 pasitraukė iš Lietuvos, pokario metais studijavo Romoje, kur įsigijo du doktoratus. Gregorianumo universitete gavo filosofijos daktaro laipsnį (disertacija — Dostojevskio religinio nerimo analizė), 1950 Angelicum universitete teologijos daktaro laipsnį (disertacija šv. Jono nuo Kryžiaus dvasinės nakties psichologinė raida).

Į Ameriką atvyko 1950, čia dirbo Columbus, Ohio, parapijoje ir dėstė kunigų seminarijoje, persikėlė į Norwich vyskupiją, dirbo amerikiečių parapijoje ir profesoriavo seminarijoje, dirbo ir kituose universitetuose, buvo studentų kapelionu, dirbo Annhursto kolegijoje ir lietuvaitem studentėm dėstė lietuvių kalbą ir literatūrą. Ir vėliau profesoriavo, klebonavo amerikiečių parapijoje. Mirus Providence, R.I., lietuvių parapijos

PASAULIO LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖJE

— **PLB pirmininkas Vytautas Kamantas** kovo 30 dalyvavo metiniame Lietuvių Fondo suvažiavime Chicagoje, jį pasveikino PLB valdybos vardu, padėjo LF vadovybei už iki šiol duotą 60,000 dol. paramą Lituanistikos Katedrai ir suvažiavimo dalyvius supažindino su Lituanistikos Katedros vedėju profesoriumi dr. Broniumi Vaškeliu.

— **Algimantas Gečys, PLB vicepirmininkas, JAV Valstybės departamentu pakviestas, balandžio 4 dalyvavo ir PLB valdybai atstovavo specialioje JAV Valstybės departamentu konferencijoje** Washington, kur Valstybės sekretoriaus pavaduotojas Elliot Abrams ir ambasadorius Richard Schifter supažindino dalyvius su JAV delegacijos pasirošimu Ottawos konferencijai ir prašė nuomonių bei pasisakymų iš tautinių grupių vadovų.

— **PLB valdyba, reaguodama į nepagrįstus ir pakartotinus Pasaulio Žydų kongreso užmetimus lietuviams, liečiančius OSI veiklą, balandžio 15 pasiuntė pirmininko Vytauto Kamanto**

L.B. RUOŠA
OTTAWOS
KONFERENCIJAI

(atkelta iš 3 psl.)

Nors konkretaus atsakymo nesulaukta, susidarė įspūdis, kad JAV į savo delegacijos sudėtį "visuomenės atstovų" neįtrauks, kaip kad prez. J. Carterio buvo padaryta Madrido konferencijos metu. JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkui Rimui Česonuii buvus įtrauktam į JAV delegacijos sudėtį, Madrido konferencijos metu R. Česonuii pavyko paveikti ambasadorių M. Kampilmaną. Jo padėjėjas Zimmerman Madrido konferencijos metu išskelė Sov. Sąjungos smurtu įvykdytą Pabaltijo valstybių aneksiją ir pabrėžė JAV vykdomą tos aneksijos nepripažinimą.

Ottawon vykstančiai JAV delegacijai minimu klausimu nesutinkant pasisakyti, privalome valstybės departamentą įtaigoti, kad nuo užimtos linijos būtų atsisakyta. A. Gečys turėjo progą su amb. Schifter privačiai pasikalbėti. Ambasadorius pasižadėjo skirti dėmesį Lietuvai ir lietuvius liečiančiai dokumentinei medžiagai ir Ottawoje susitikti su PLB ir Kanados LB atstovais.

A. Gečys

Kun. dr. Valdemaras Cukuras

klebonui kun. V. Martinkui, ketletą metų vadovavo šiai parapijai, o 1983 mirus kun. St. Ylai, Putnamo seselių kapelionui, jis perėmė jo darbą.

Mėgsta jis knygą ir bendradarbiauja lietuviškoje spaudoje, mėgsta ir žmones, su jais mieliai bendrauja, jungiasi į organizacine veiklą. Šiuo metu yra Ateitininkų Federacijos vyriausias dvasios vadas.

-o-

Kun. dr. V. Cukuro gyvenime daug datų ir skaičių, įvairių pareigų ir vietovių. Ir visa tai susilieja į vieną. Eina, dirba ir šviečia, kilnia mintim gaivina visus, šypsena ir tauria meile sušildo gyvenimą.

Nuoširdūs sveikinimai sukakties progai! (p.j.)

DRAMOS
KONKURSAS

Minint sukaktis Lietuvos krikšto, vykusio 1251, 1387 ir 1413 metais ir vykdyto Mindaugo, Jogailos ir Vytauto, skelbiamas dramos konkursas.

Pageidaujama, kad dramų struktūra laisvai pasirinktu būdu sietųsi su Lietuvos krikšto tema.

Rankraštis savo puslapių skaičiumi turi būti įprastinės dramų knygos apimties.

Premijos dydis — 3,000 dol. Vertinimo komisijai neradus pakankamai gero veikalų, premija neskiriama.

Vertinimo komisijos sudėtis bus paskelbta vėliau.

Rankraštis, pasirašytas slapiavardžiu su tikra pavarde uždareme voke siųsti iki 1986 m. gruodžio 31 d. Šiuo adresu: **Lietuvos krikščionybės jubiliejaus minėjimo komitetas**, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636.

PAŠTO ŽENKLO
KONKURSAS

Minint sukaktis Lietuvos krikšto, vykusio 1251, 1387 ir 1413 metais ir vykdyto Mindaugo, Jogailos ir Vytauto, skelbiamas pašto ženklų konkursas.

Šį jubiliejinį pašto ženklą išleisti prašomas Vatikanas.

Konkurse dalyvauti kviečiami visi lietuviai menininkai. Projekto formatai turi būti 20 x 30 cm arba 8.3 x 12.5 colių dydžio. Spalvų derinys paliekamas menininko nuožiūrai. Pašto ženklų vertę uždės Vatikanas.

Pašto ženklų projektui paruošti skiriamos trys premijos: pirmoji 600 dol., antroji 400 dol. ir trečioji 300 dol. Iš viso 1,300 dol. Premijos bus išmokamos tik Vatikanui priėmus pašto ženklų projektą ir nutarus jį išleisti.

Vertinimo komisijos sudėtis bus paskelbta vėliau.

Premijuoti projektai lieka konkursą skelbiančios Lietuvos krikščionybės jubiliejaus minėjimo komiteto nuosavybe, o nepremijuotus galės autoriai atsiimti.

Pašto ženklų projektus, pasirašytus slapiavardžiu su tikra pavarde uždareme voke, siųsti iki 1985 m. gruodžio 31 d. Šiuo adresu: **Lietuvos krikščionybės jubiliejaus minėjimo komitetas**, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636.

Norint gauti šiuo reikalu daugiau informacijų, kreiptis į minėto komiteto narį J. Adomėną šiuo adresu: 3329 W. 66th St., Chicago, IL 60629. Tel. 312 737-3539.

— **Prel. Kostas Ambrasas, Lazdijų dekanas ir Leipalingio klebonas, mirė staiga balandžio 14. Velionis buvo gimęs 1922, kunigu išventintas 1945. Balandžio 29 būtų minėjęs kunigystės 40 m. sukaktį. Buvo vienas iš veikliausių ir įtakingiausių Vilkaviškio vyskupijos kunigų. Buvo išrinktas į Vyskupijos kunigų tarybą ir paskirtas konsultoriumi. Tai jau vienuoliktas šiemet Lietuvoje ir antras Vilkaviškio vyskupijoje miręs kunigas.**

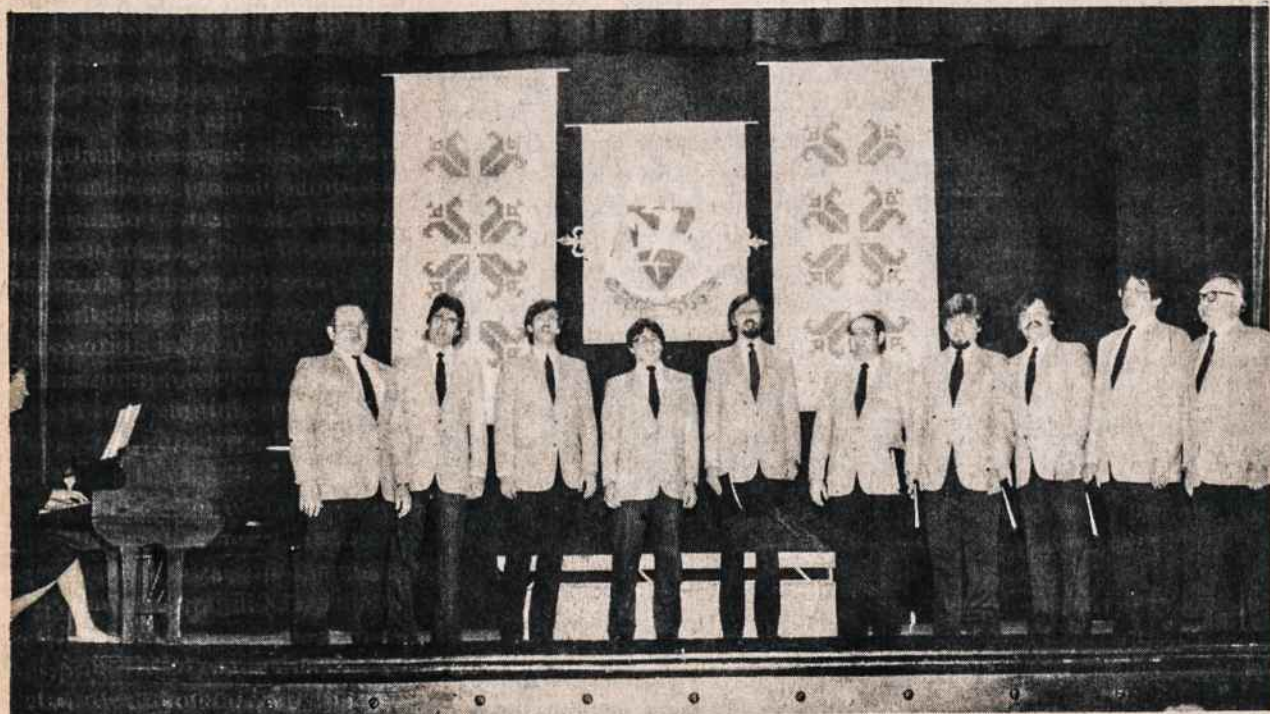
sarą vyks į Europą ir ten dalyvaus Europos Lietuvių Bendruomenių kraštų valdybų, pirmininkų ir Jaunimo sąjungų vadovų suvažiavime rugpjūčio mėnesio 10 - 11 Vasario 16 gimnazijos patalpose Vokietijoje ir vėliau Europos Lietuvių studijų savaitėje prie Veronos, Italijoje, rugpjūčio 11 - 18.

PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS

SUAŽIAVIMAS

įvyks gegužės 25 - 26 dienomis "Harley" Hotel of Cleveland South. Adresas: 5300 Rockside Road, Independence, Ohio 44131. Tel. 800 321-2333.

Registracijos reikalu kreiptis: p. Maurutienė, 216 256 - 1383.

Philadelphijos vyrų dainos vienetas dainuoja Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime. Iš k. R. Pukis, Vrg. Volertas, V. Maciūnas (vieneto vadovas), V. Rukšys, R. Stirbys, A. Krūšinskas, V. Surdėnas, A. Šalčiūnas, Vyt. Volertas ir B. Krokys. Prie piano Frances Stankuvienė. Nuotr. Aušros Bagdonavičiūtės

CHICAGOS "VAIVA" KULTŪROS ŽIDINIO SCENOJE

Laisvės Žiburio radijas savo pavasariniam koncertui pasikvietė Chicagos jaunimo grupę "Vaiva", kuriai vadovauja muzikas Faustas Strolia, kad čia atliktų koncerto programą. Romas Kezys, Laisvės Žiburio radijo vedėjas, savo koncertams visada ieško ko nors nepaprasto. Pasikvietė menininkus ar ansamblius, kurių kiti nepajėgia pakviesti. Pasinaudodamas savo radijo programa, jis renginius išreklamuoja ir sutraukia daug publikos. Laisvės Žiburio radijo koncertai pavasarį ir rudenį yra patys didžiausi renginiai Kultūros Židinyje. Ir šis koncertas sutraukė per 400 publikos.

Vaivos jaunimo grupė, pradėjusi veikti nuo 1972 metų, pasižymi tuo, kad stato populiarius amerikiečių muzikinius veikalus, juos sulietuvinama. Dabar jie yra parengę plačią žinomą amerikiečių veikalą "Wizard of Oz". Jį sulietuvinę pavadino "Virš vaivorykštės".

Tai pilnas fantazijos, nuotykių veikalas. Mergaitė Daratą iš Chicagos Marquette Parko viesulai nuneša į paslaptingą šalį. Iš ten keliaudama ir ieškodama namų, ji susitinka su Žvirblių baidykle, su Blėkinio žmogeliu ir su Bailiu liūtu. Visi jie keliauja pas burtininką Oz ir nori ko nors prašyti. Jų kelionę trukdo piktoji ragana, bet jie burtininką pasiekia ir gauna, kas ko prašė, Darata ir gi suranda namus.

Veikale nemaža dainų, sąmojaus, gražių posakių apie draugystę, artimo meilę. Veikalas optimistinis ir pakilus.

Jaunieji vaidintojai atvyko autobusu ir atsivežė savo dekoracijas. Veikalas turi 9 scenas. Jas palyginti greitai keitė, kitaip grupuodami pasakiškus medžius ir visa kita.

Veikale vaidina

Faustas Strolia dirba su choru, dirba su jaunimu. Tai ir čia subūrė jaunimo grupę. Jie ir kalbėjo gražiai lietuvių kalba ir dainavo.

Veikale vaidino: Daratą — Regina Ruesch, Žvirblių baidyklę — Antanas Kivėnas, Blėkinį žmogelį — Vitas Plioplys, Bailių liūtą — Vincas Olšauskas, Panelę Goš, Piktą raganą ir Burtininką Oz vaidino Kazė Brazdžionytė, durininkę — Rūta Mingėlaitė, Gerąją laumę — Laima Vadeišaitė, Tetą Emiliją — Vida Momkutė, Nykštukus — Antanas Kivėnas, Vincas Olšauskas, Vida Momkutė, Vitas Plioplys.

Visi jie savo vaidmenyse jautėsi gerai, savo vaidybiniais talentais labiausiai pasireiškė Žvirblių baidyklė, Blėkinis žmogelis ir Bailus liūtas, labiausiai gi Žvirblių baidyklė — Antanas Kivėnas. Prie jų jungiasi ir Kazė Brazdžionytė.

Veikalą fortepijonu palydėjo vieneto vadovas Faustas Strolia. Choreografija — Julianne Egan Harmon, scenos dekoracijos — Antanas Kivėnas.

Veikalas savo pakilia nuotaika buvo šiltai publikos sutiktas ir palydėtas plojimais.

Po vaidinimo visiems trumpai padėkojo rengėjas Romas Kezys.

Žodelį tarė ir Kazė Brazdžionytė, kuri taip pat Chicagoje turi savo radijo programą.

Scena iš Chicagos Vaivos ansamblio vaidinimo Kultūros Židinyje. Iš k. Žvirblių baidyklė — A. Kivėnas, Blėkinis žmogelis — V. Plioplys, Burtininkas Oz — K. Brazdžionytė, Bailus liūtas — V. Olšauskas, Darata — R. Ruesch. Nuotr. P. Bivainio

Romas Kezys į sceną dar pakvietė naujausią bėglį iš Lietuvos — Bronių Venclovą. Jis pakalbėjo jautriai, kaip pirmą kartą jaučiasi laisvas laisvame pasaulyje. Prisiminė Lietuvą, patriotiniai nusiteikusi jaunimą ir linkėjo, kad Laisvės Žiburys įsidedtų į laisvės laužą, burdamas visus į laisvės žygį.

Romas Kezys taip pat pakvietė visuomenę auka paremti naują mūsų bendruomenės narį. Aukų rinkti pakvietė Mariją Zukauskienę ir Liną Naujokaitienę. Tą vakarą į Laisvės Žiburio koncertą susirinkusi publika naujam pabėgėliui suaukojo 930 dol.

Kaip įprasta, po koncerto salė buvo pertvarkyta ir parengta antrai daliai — šokiam ir vaišėm. Šokiams grojo Jina ir trys gintarai, vadovaujamas Vytauto Daugirdo. Suorganizuoti ir įvairūs laimėjimai.

Šis sėkmingas ir nuotaikingas Laisvės Žiburio pavasario koncertas buvo balandžio 20 Kultū-

IEŠKOMI STAŽISTAI LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRUI

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa — Lietuvių Informacijos Centras New Yorke ieško studentų, norinčių dirbti lietuviškoji įstaigoj 1985 vasarą.

Darbo stažas — dvi savaitės. Stažistai pageidaujami šiem laikotarpiais — birželio 24 — liepos 5, liepos 8 — 19, rugpjūčio 5 — 16, rugpjūčio 19 — 30.

Bus parūpinta gyvenvietė bei 200 dol. stipendija ir padengtos pragyvenimo bei su darbu susiję išlaidos.

Tai puiki proga studentui arčiau susipažinti su lietuviškos

informacijos vaidmenim, ypač su moderniom kompiuterio komunikacijos priemonėm, bei tiesiogiai įsigilinti į Religinės Šalpos — Informacijos Centro plačias veiklos formas.

Stažistas turi laisvai valdyti lietuvių ir anglų kalbas, būti bent 18 metų amžiaus ir mokėti vairuoti automobilį.

Prašymą bei reziumė siųsti iki birželio 3 Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, New York 11207, arba skambinti 718 647-2334.

ros Židinyje. Dabar visi laukia rudens koncerto. Ką juo programai įdomaus suorganizuos Laisvės Žiburio programos vedėjas Romas Kezys. Sėkmės jam ir jo vadovaujama radijo programai. (p.j.)

— Amerikos Lietuvių vargūninkų - muzikų valdyba kviečia visus sąjungos narius, muzikus ir rėmėjus į 54-tą sąjungos seimą, kuris įvyks Chicagoje rugsėjo 2, Darbo dienos savaitgalyje.

PUTNAM, CONN.

Viešpaties ir tautos vynuogyne

Vien tik paminėjus Nekaltai Pradėtos Marijos seserų vienuolyną (sutrumpintai lietuviai vadiną — Putnamo seselės), prieš akis tuoj atsistoja mažytis Lietuvos kampelis. Putnamo vienuolyno vardas skamba per visą Ameriką, Kanadą ir net tolimąją Australiją bei kitus kraštus, kur tik yra lietuvių.

Visi žino tuos didelius seselių darbus Dievui ir Tėvynei. Dievas ir tėvynė jom yra neatskiriamai surišti. Kada tėvynė yra pavergta, tikintieji persekiojami, bažnyčios uždarinėjamos, Putnamo seselės daro viską, kas jų jėgomis įmanoma, kad išviečiai neužmirštų Dievo ir brangios tėvynės Lietuvos. Jų sodyboje yra graži bažnyčia, senelių namai, "Alkos" muziejus, į kurį kraunamas visas lietuvių kultūrinis ir istorinis turas.

Į seselių išlaikomas vasaros mergaičių stovyklas tėvai veža savo dukras iš tolimiausių Amerikos ir Kanados kampų. Šiais metais jos nori organizuoti stovyklas ir vyresnio amžiaus mergaitėm.

Balandžio 27 jų sodyboje vyko vienuolijos remėjų valdybos posėdis. Posėdyje buvo svarstyta be kitų reikalų, pašaukimų

klasimas, o taip pat Tradicinės Lietuvių Susitikimo šventės reikalai. Šventė įvyks liepos 18. Prasidės mišiomis. Pamokslą pasakys vysk. Paulius Baltakis. Šiais metais sueina 35 metai Fatimos Marijos paminklo. Šventėje, kaip ir visada, bus pietūs, loterija, mergaičių stovyklos užbaigimo programa ir daug kitų įdomybių.

Į lietuvių susitikimo šventę suvažiuoja kaip dažnai sakoma "visa Amerika". Seselės ir remėjų valdyba tiki, kad šiais metais lietuviai rinksis dar gausiau. Jeigu Lietuvos pavergėjas šiais metais rengia 40 metų jų okupacijos iškilmingus minėjimus, tai laisvojo pasaulio lietuviai turi šioj mažytėj Lietuvoj susirinkti malda ir prisiminimui 40 metų Lietuvos okupacijos ir lietuvių kančios.

Gegužės 18, šeštadienį, vienuolyno sodyboje yra kviečiamas suvažiuojantis lietuvių Sekminių pasiruošimui su programa. Seselės kviečia visus lietuvius atsilankyti. Pradžiai: 9:30 kavutė po kelionės, vėliau bus pietūs, asmeniui 5 dol. Prašo pranešti apie dalyvavimą telefonu 1 203 - 928 - 5828.

Spalio 27 vyks remėjų sąskrydis.

P. Žičkus

Paterone, N. J., prie miesto valdybos namų pakeliama Lietuvos vėliava Lietuvos nepriklausomybės šventės proga. Vėliavos kampa laiko LB apylinkės pirmininkė Angelė Stankaitienė, šalia būrelis lietuvių, susirinkusių iš Paterono ir apylinkės. Nuotr. Marytės Rūgytės

— Vysk. Paulius Baltakis, OFM gegužės 18, šeštadienį, 11 val. ryto Kennebunkport, Maine, lietuvių pranciškonų koplyčioje suteiks kunigystės ir diakonato šventimus dviem pranciškonam. Kunigu bus įšventintas Denis Arambasick, diakonu — Jonas Colechia. Abu jie yra lietuvių pranciškonų provincijos nariai.

— Antanas Mažeika, Baltų Laisvės Lygos vicepirmininkas ir Coalition for Constitutional Justice organization komiteto narys, pasipriešinti OSI-KGB suderintiems antpuoliam organizuoja amerikiečių visuomenę ir spaudą. "The Register" dienraštis Californijoje paskelbė jo straipsnį "A taste of Soviet justice comes to United States". Washingtono dienraštis "The Washington Times" (buvo šusitinkęs su vyr. redaktorium) parašė vedamąjį "Get Mengele; get the KGB".

— Diena, skirta pasiruošti Sekminėm, Putnamo seselių sodyboje vyks gegužės 18, šeštadienį, nuo 10 val. ryto iki 5 val. popiet. Programa rūpinasi prel. V. Balčiūnas, ses. Ignė, p. Eivai. Apie dalyvavimą pranešti tel. 1-203-928-5828.

— "Draugo" dienraščio 75-rių metų jubiliejaus koncertas Marijos aukštesniosios mokyklos salėje įvyks gegužės 18.

— "Ten ekrane sužibus" knygos sutiktuvės Hartforde, Švč. Trejybės parapijos salėje, įvyks gegužės 19, sekmadienį, po 9 val. mišių. Atvyksta autorius Raimundas Lapas iš Chicagos. Bus rodomi filmai iš nepriklausomos Lietuvos gyvenimo. Į šį prasmingą kultūrinį renginį visus atsilankyti kviečia LB Hartfordo apylinkė.

— Tėv. dr. Tomas Žiūraitis, OP, iš Washingtono gegužės 11 išvyksta į Cleveland, Ohio, skaudžių seserijos reikalais. Į Washingtoną grįš gegužės 18.

— Toronto Maironio mokykla ir Aukštesnieji liuanistiniai kursai gegužės 11 Toronto Lietuvių Namuose rengia mokyklos 35 metų sukakties minėjimą ir mokslo metų užbaigimą.

— LB Kultūros tarybos premijų įteikimas įvyks Clevelande, Dievo Motinos parapijos salėje, gegužės 11.

— Feliksas Pempė, sulaukęs 80 m. amžiaus, balandžio 20 mirė Philadelphijoje. Jis buvo gimęs Philadelphijoje, bet užaugo Lietuvoj, kur vėliau buvo pašto viršininku. Tuoj po karo vėl sugrįžo į Philadelphiją. Nuliūdime liko dvi dukterys, 7 anūkai ir 2 proanūkai.

— Algis Šilas praneša, kad visais Pabaltiečių jaunimo stovyklos (birželio 13 - 16) reikalais galima kreiptis adresu: Baltic Youth Congress, P.O. Box 4113, Rockville, MD 20850. Chicagoje šiuo reikalu informaciją teikia Ramunė Tričytė, 6807 So. Campbell Ave.

— BATUNas, pabaltiečių organizacija prie Jungtinių Tautų, ieško pilno-nepilno laiko tarnautojo BATUNo įstaigoj Bronx, N.Y. Kandidatas turi laisvai valdyti anglų kalbą. Valandinė alga pagal susitarimą. Skambinti ar rašyti BATUNo pirmininkui latviui Ints Rupners, 921 N. 5th St., New Hyde Park, N.Y. 11040. Tel. 516 352-0651.

— Nauji Darbininko skaitytojai: P. Martin, Mequon, WI, V. Jautokaitė, Chicago, Ill. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujumi skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 12 dol. Atnaujinant — visiem 15 dol. metam.

Scena iš Chicagos Vaivos vaidinimo, nykštukai, geroji laumė ir Darata. Nuotr. P. Bivainio

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS NEW JERSEY APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

Šv. Petro ir Povilo parapijos, Elizabeth, N.J., klebonijoje, balandžio 27 įvyko LB apygardos suvažiuojimas, kuriame buvo atstovaujamas keturios apygardų sudarančios LB apylinkės. LB Paterono apylinkė nebuvo atstovaujama.

Apygardos valdybos veiklos pranešimą padarė valdybos pirmininkas Kazimieras Jankūnas, o kontrolės komisijos aktą perskaitė jos pirmininkas Viktoras Jokūbaitis. Vietoj LB apylinkių veiklos pranešimų buvo pasitarta įvairiais LB veiklos reikalais. Pasitarta dėl įvairių būdų JAV LB XI-osios tarybos rinkimų platesnės reklamos per Laisvės Žiburio radijo valandą, parapijų leidžiamus biuletenius ir asmeniškų kontaktus.

Apygardoj kandidatuoja 8 LB darbuotojai: Vladas Audėnas, Danguolė Didžbalienė, Rasa Ardytė Juškienė, Rimas Bitėnas, Algirdas Brazinskas, Ona Karasiėnė, Algis Sruoginis ir Julius Veblaitis. Visi yra aktyvūs LB apylinkių, LB tarybos ir vietinės liuanistinės mokyklos darbininkai.

Balsuojama už 5 kandidatus, nes dabartinė LB X-ojoj taryboj apygardai atstovauja penki nariai. Savaime suprantama, kad išrinksimų atstovų skaičius priklausys nuo rinkimuose dalyvaujančių balsuotojų skaičiaus, todėl yra svarbu įtikinti kiekvie-

ną LB siekimam pritariantį lietuvių atiduoti savo balsą už jos ar jo pasirinktus kandidatus.

Iki šiol Birželio trėmimų minėjimai kiekvienais metais buvo rengiami dažniausiai Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje šeštadieniais tam tikslui skiriamom mišiom, specialiu pamokslu ir vainiko padėjimu prie lietuviško kryžiaus parapijos sodely. Šiais metais toks minėjimas įvyks Šv. Petro ir Povilo bažnyčioj, Elizabeth, birželio 16, sekmadienį 11 val. ryto. Ateity tokius minėjimus buvo nutarta praplėsti, kviečiant į juos ne tik lietuvius, bet ir visus amerikiečius per vietinius laikraščius ir sudarant atitinkamą minėjimų programą.

Ta pačia proga buvo siūloma pasirūpinti, kad Amerikos lietuviai pasirūpintų paruošti gerai dokumentuotą ir meniškai apipavidalintą filmą apie Baisiojo birželio trėmimus. Savaime suprantama, kad vieni NJ lietuviai tokio darbo neįstengs atlikti, juo gal turėtų pradėti rūpintis LB Kultūros taryba.

Glaudesniam sąvųjų santykiavimui plėsti numatyta surengti liepos trečią šeštadienį išvyką-gegužinę. Apie jos vietą ir laiką bus informuojama vėliau.

Praėjus tautinių šokių šventei, LB apygardos globoj veikiančios tautinių šokių grupės Liepsnos šokėjų entuziazmas kiek atslūgo ir šokių savaitines pa-

mokas lankančių skaičius yra sumažėjęs. Tačiau grupė jau yra įsigijusi vardą ir yra dažnai kviečiama atlikti programos kaip saviesiems, taip ir įvairiom amerikiečių organizacijom, kolegijom ar valdinių įstaigų ruošiamose šventėm. Būtų gera, kad jaunimas atsimentų jiem lietuvių visuomenės ne kartą parodytą nuoširdumą ir suteiktą piniginę paramą jų kelionės išlaidom apmokėti ir lengva ranka nenumotų į tolimesnę grupės veiklą.

Pasitarus dėl Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos dalyvavimo pabaltiečių taikos ir laisvės laivo ekskursijoj pagal Lietuvos, Latvijos ir Estijos pakrantes, nutarta jų veiklą paremti 100 dol. auka.

Apygardos valdybos nariam sutikus dar trejus metus pasilikti, suvažiuojimo dalyviai jį vėl perrinko. Tokiu būdu valdybą sudarys: Emilija Jurevičiūtė, Arūnas ir Rimantas Bitėnai, Kazimieras Jankūnas ir Julius Veblaitis. Valdybai buvo suteikta teisė kooptuoti jai reikalingus talkininkus.

Visus maloniai nustebino klebonijos šeimininko kun. Petro Žemeikio suvažiuojimo dalyviams parodytas nuoširdumas ir rūpestingumas: jis juos pavaišino kava ir įvairiais kepiniais. Suvažiuojimo dalyviai jam už tai liko labai dėkingi.

K.J.

Tarp naujokų

Tarp vaikų, atėjusių pirmą kartą į mokyklą, stovi vienas su papuršiais šviesiais plaukais.
— Žinai ką? Tavo galva atrodo kaip šieno kupeta, — juokiasi keli mokiniai.
— Taip ir maniau, — ramiai atsako vaikūškštis, — nes tiek daug asilų mane apstojo...

Gimdymai

— Mamyte, kaip aš atėjau į šį pasaulį? — klausia mažas Jonukas.
— Gandras tave atnešė, sūneli.
— O kaip tu, mamyte, atsiradai čia?
— Panašiai, kaip ir tu.
— O tėvelis, bobutė ir diedukas irgi panašiai?
— Savaime aišku.
— Tai, reiškia, mūsų šeimoje nebuvo normalių gimdymų.

Prieš veidrodį

Mažoji Onytė ilgai stovi prieš veidrodį užmerktomis akimis. Praeinanti motina klausia:
— Onyte, kodėl žiūri į veidrodį užmerktomis akimis?
— Mamyte, aš noriu sužinoti, kaip atrodau, kai miegu.

Zoologijos pamokoj

— Kokie paukščiai yra nadingiausi?
— Kepti, ponas mokytoju!

Magiškas žodis

Mažas berniukas krautuvėj pribėgęs prie mamos ir rodo saujoj pinigėlių.
— Mama, tas geras ponas man davė pinigų.
— O ką jam pasakei?
— Nieko.
— Tai negražu. Geriau nueik pas poną, kol jis dar neišėjo iš krautuvės. Žinai, ką jam reikia pasakyti.
Kai berniukas grįžo, motina paklausė:
— O ką jam pasakei?
— Tą patį, ką mamyte sakai, kai tėvelis duoda pinigų. Ištiesiau antrą ranką ir pasakiau: daugiau!

Pamokoj apie gandrą

Pradžios mokykloj mokytoja, pradėjusi pamoką nagrinėjimais apie braidžiojančius paukščius, tarė:
— Didžiausias iš tokių tikrai bus gandas.
Čia tuoj ją pertraukė kikenimas.
— Koks gi čia juokas, Maryte?
— Negali būti, panele mokytoja, — ėmė aiškinti mokinukė. — Ar manot, kad mes dar tokie maži, kad nežinotume, jog nėra jokių gandrų?

Astronomija

— Tėveli, ar tiesa, kad žemė sukasi aplink saulę?
— Tai tiesa, sūneli.
— O kai nėra saulės?

Dailininko darbas

Atsilankęs į dailininko studiją, Pranaitis klausia menininką:
— Kiek tamsta nori už tą piešinį?
— 600 dolerių.
— Klausyk, gerbiamasis. Tai beprotiškė.
— Atsimink tamsta, jog tai yra mano dešimties metų darbas. Septynias dienas turėjau jį piešti ir dešimtį metų laukti, kol parduosiu.

Dialogas

Banke plėšikas per langą tarnautojui paduoda raštelį ir taria:
— Greičiau duok pinigus ir netark nė žodelio!
— Kvailų, pasitaisyk kalbaraištį, juk tave fotografuoja, — atkerta tarnautojas.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. dr. M. Švelkauskienė sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausimai siųstini jos adresu: Dr. M. L. Švelkauskas — Attorney-at-Law, Boston Five Bank Bldg., 1895 Centre St., Boston, MA 02132

KLUBO NAREI APŠMEIŽUS

KLAUSIMAS
Vienoj moterų sueigoj, klube, viena moteris (narė) mane viešai išplūdo kitoms girdint ir išvadino mane biauriausiais vardais. Aš dėl to turėjau pasitraukti iš to klubo, nors niekas ir nevertė. Jaučiuosi išniekinta ir labai įžeista. Naktimis negaliu miegoti ir niekas man nemielia. Ar aš galiu tą moterį patraukti į teismą už viešą įžeidimą.

ATSAKYMAS

Į teismą traukti niekas nedaržia. Tačiau galiu Tamstą užtikrinti, kad nieko tuo nelaimėsi. Teisiškas pagrindas tokiam ieškiniui pateikti yra vadinamasis "slander" — šmeižtas. Deja, tokiame ieškiny reikia įrodyti teismui, kad turėtai piniginių nuostolių, kas tokiais atvejais yra labai sunku įrodyti.

Išstatymai numato tam tikrus atvejus, kuriais apšmeižtasis gali laimėti ir neįrodydamas piniginių nuostolių, kaip pav. jei įrodo, kad tas šmeižtas pakenkė jo biznui arba profesijai; arba kad šmeižtas buvo nepaprastos rūšies, būtent, jei apšmeižtasis asmuo buvo apkaltintas kokiu nors nusikaltimu (specifiškai — pav. "tu pavogei iš mano buto pinigų") ir pan. Yra keletas ir kitų išimčių, bet jos retos ir Tamstos aprašomam įvykiui ne-

Apyvarta

Vieno rašytojo tarnaitė ilgai stebėjo, kaip jis dažnai per ištiesą dieną, net iki vidurnaktį, sėdi savo kabinete prie rašomojo stalo ir rašo. Kai kartą vidurnaktį paprašyta atnešti jam stiklinę arbatos, o jis nusiėmęs akinus trynė akis, ji tarė:
— Ir kam tamsta taip negailestingai vargini save, rašydamas apysakas. Juk už dolerį ar du gali nusipirkti gražiausių parašytų apysakų.

pritaikomos. Patariu incidentą užmiršti ir dėl jo be reikalo nesijaudinti.

SKAITYTOJUI, OHIO

Kadangi palikimo byla jau yra pasibaigusi ir į ją buvo savo nosis įkišę sovietų advokatai ir jų amerikoniški talkininkai, — su kuriais aš nieko bendro nenoriu turėti, niekuo negaliu padėti Tamstos pažįstamiems, kurie gyvena sovietų okupuotoj Lietuvoj. Tačiau, kadangi byla vyko čia, Massachusetts, aš prie progos peržiūrėsiu bylos popierius. Jei ten bus kas įdomaus, parašysiu Tamstai, o ne žmonėms Lietuvoj, kuriems atstovavo sovietų agentai.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. B.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

PLOKŠTELIŲ IŠPARDAVIMAS

Gera proga įsigyti penkias lietuviškų dainų plokšteles tik už 12 dol. (anksčiau jos kainavo 29 dol.). Tai solistės Lionės Juodytės "Mano Lietuvos prisiminimai" (14 dainų su gitaros palyda), solistės Lionės Juodytės "Dainuojame su Lione" (16 dainų), muz. Juozo Stankūno kūriniai "Sodžiaus garsai" (solistės I. Stankūnaitės, chorų bei kvarteto 12 dainų), solisto Kazio Yakučio "Yakutis" (14 dainų ir arijų rinkinys), New Yorko lietuvių vyro choro, vadovaujant muz. V. Baltrušaičiui, įdainuota 12 dainų. Šių plokštelių yra likęs labai ribotas skaičius. Gaunama Darbininko spaudos kioske, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

INTERNATIONAL
SOL. ALGIO GRIGO vadovaujamos kelionių agentūros
1985 METŲ KELIONĖS (LIETUVA):

KELIONĖS NR. 007 OCTOBERFEST. Rugsėjo mėn. 21 d. iki spalio mėn. 3 d. Luxembourg, Heidelberg, Rothenburg, Munchen, Inzell, Fussen, Lucerne, Strasbourg, Salzburg, Innsbruck, Oberammergau. Priedai: Laju ekskursija Rhen'o upe, Eagles Nest, Chiemsee, kasdieniniai pusryčiai, 9 pietūs, priešpiečiai (lunch) Hofbrauhaus ir daug kitų priedų. PILNA KAINA IŠ CHICAGOS — \$1,289.00.

KELIONĖS Nr. 2 LIEPOS 15 D. IKI LIEPOS 31 D.
11 dienų VILNIUS, 1 diena Leningradas, 2 dienos Helsinkis
Iš New Yorko \$1,788.00
Iš Montrealio \$2,225.00 Kanadiškais

KELIONĖS Nr. 3 RUGSĖJO 1 D. IKI RUGSĖJO 18 D.
11 dienų VILNIUS, 1 diena Leningradas, 3 dienos Helsinkis
Iš New Yorko \$1,669.00

KELIONĖS Nr. 4 GRUODŽIO 20 D. IKI SAUSIO 4 D.
11-dienų VILNIUS, 3 dienos Helsinkis
Iš New Yorko \$1,467.00
Iš Montrealio \$1,835.00 Kanadiškais

(MIEGANT DVIEI KAMBARYJE), ĮSKAITANT VISAS SUSISIEKIMO IŠLAIDAS, VIEŠBUČIUS (PRESIDENTI HOTEL—HELSINKIJE), MAISTĄ, OPEROS, TEATRO, ARBA BALETO BILIETUS, ĮVAIRIAS EKSKURSIJAS IR DAUG KITŲ PRIEDŲ.
TARPININKAUJAME NUPERKANT AUTOMOBILIUS, KOOPERATINIUS BUTUS, BEI SUTVARKANT DOKUMENTUS IŠKVIETIMAMS, TOLIMESNĖM INFORMACIJOM IR VISAIS KELIONIŲ REIKALAIS PRAŠOME KREIPTIS Į:
G.T. INTERNATIONAL, INC.
P.O. Box 29163
CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAI: (312) 471-1700 ARBA 471-1702

SKRENDAME ERDVIAIS FINNAI LĒKTUVAIS

FINNAIR
Simple elegance by Finnish design

PRISIMINIMŲ ŽIUPSNELIS APIE KUN. ALFONSA LAPĘ

Net keista pagalvojus, kaip mirtis grąžina į praeitį prisiminimus. Pasiėkė liūdna žinia, kad Lietuvoje mirė Šančių Švč. Jėzaus Širdies parapijos klebonas dekanas kun. Alfonsas Lapė. Mirė Velykų dieną, balandžio 22, 4 v. popiet.

Jis buvo labai artimas tytuvėniškiam, nes po kun. Jono Marcinkaus-Tauronio, kuris neilgai vikaravo Tytuvėnuose, 1933 buvo paskirtas kun. Alfonsas Lapė. Tai buvo pirmoji parapija jaunam 25 metų kunigui.

Uoliai ėmėsi darbo, atgijo organizacijų veikla, bažnyčios puošimas. Matei jį visur — miestelyje, pašte, svečiuose, prie šachmatų lentos, o Brydvaišio ežero laivelyje girdėjosi jo skardus juokas, sąmojai ir žemaitiška gaidelė gvoje kalboje. Kun. Lapei Tytuvėnai buvo lyg antra tėviškė.

Po kelerių metų jis buvo iškeltas į Šiaulių valstybinę berniukų gimnaziją kapelionu, o vėliau vėl grįžo į Tytuvėnus klebonu.

Prisiminimai iš Šiaulių

Šiauliuose lankiau Mergaičių gimnaziją ir gyvenau seselių širdiečių bendrabutyje, kur kun. Lapė kas rytą laikydavo mišias ir valgydavo pusryčius bei pietus.

Mum, bendrabutietėm, reikėdavo praeiti pro kun. Lapės kabantį paltą, kuris visada keldavo pokštų pagundą. Kartą su drauge per Šilines Šiluvoje pirkome labai dailią iš medžio išdrožtą laputę. Idėjome ją į paltą kišenę. Jei seselės sužinotų, būtų blogai, bet jis nepyko, o mum buvo gardaus juoko. Jis pats daug juoko iškrėsdavo iš savo pavadės.

Kitą kartą viena mergaitė užsegė paltą rankovę šilkute. (Ne labai vykęs pokštas!) Besivilkdamas paltą, susižeidė ranką. Kadangi buvau seniai pažįstama, seselė vedė ją pakvietė mane "tardymui". "Kas padarė?" — Nesakiau. O kun. Lapė ir sako: "Ir gerai, kad draugių neišduodi."

Labai jau patikdavo mūsų bendrabučio suruošti vaidinimėliai, kurių nepraleisdavo ir gardžiai prisijuokdavo. Suprato jaunystę ir išdaigas. Buvo labai linksmas.

1933 rugpjūčio 8 kun. Lapė paruošė mane pirmajam komunijai. Buvau pirmoji, kurią jam teko paruošti, todėl niekada to nepamiršiu, ir man liko labai malonus prisiminimas.

Karo baisumai

Ne visi prisiminimai yra linksmi ir malonūs. Liūdnas ir žiaurus įvykis atsitiko 1941 vasarą, vokiečių kariuomenei įžygiuojant į Tytuvėnus. Ant Kelmės ir Šiaulių gatvių kryžkelės, pačiame miestelio centre, buvo nušautas motociklu važiuojęs vokiečių karininkas.

Subruzdavo visur kratyti. Iškrėtė bažnyčios bokštus, vienuolyną ir įkaitais paėmė kleboną Lapę ir vikarą kun. Klemensą Razminą (vėliau prelatą, mirusį Vokietijoje).

Kai juodu vedė miestelio centru, jie pamatė baisų vaizdą — 12 jaunuolių buvo sustatyti prie mūrinės sienos sušaudyti už vieną vokiečių. Abu kunigai, negalėdami nieko padėti jaunuoliams, tik davė absoliuciją, ir patys buvo nuvesti ir uždaryti Pušyno gatvėje į vasarnamį. Jiem buvo pasakyta: jei naktį dar žus vokiečių kareivių, ryte jie bus

Pranešant adresą pasikeitimą, neužmirškite pridėti ir senąjį adresą.

Naujų knygų išpardavimas! Laureato Jurgio Gliaudos romanas "Kovo Ketvirtoji", prof. Simo Sužiedelio Lietuvos globėjo biografija "Šv. Kazimieras" ir A. Gailiušo novelių rinkinys "Visaip atsitinka" gaunama tik už 12 dol. Kreiptis į Darbininko spaudos kioską, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Kun. Alfonsas Lapė, miręs Lietuvoje 1984 balandžio 22. Nuotrauka iš 1938 m.

prisimintų kun. Lapės, ir tas prisiminimas šviesus.

Š.m. balandžio 25 palaidojo dekaną kun. Alfonsą Lapę Šančių Švč. Jėzaus Širdies bažnyčios šventoriuje, bet jo prisiminimas liks gyvas žmonių širdyse.

Amžiną atilsį kun. Alfonsui Lapei.
Elena Akmenskaitė-Ruzgienė

LITHUANIA 700 YEARS
(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviams, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 16 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastiniu aplinku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas — Postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION
86-01 114 Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

TAUPYMO CERTIFIKATAI:

SUMA	TERMINAS	METINIS PRIEAUGLIS	KURSAS
\$500 - 20,000	3 - 6 mėn.	9.095%	8.8%
	12 mėn.	9.576%	9.25%
	24 mėn.	10.38%	10%
	36 mėn.	10.54%	10.15%
\$20,000 - \$50,000	3 - 6 mėn.	9.308%	9%
	12 mėn.	9.683%	9.35%
	24 mėn.	10.49%	10.10%
	36 mėn.	10.65%	10.25%

\$50,000 IR DAUGIAU — PAGAL SUSITARIMĄ

IRA CERTIFIKATAI:

\$2,000 - 4,000 per metus	Nuo 1 iki 6 metų	10.38%	10%
---------------------------	------------------	--------	-----

REGULIARIOS SANTAUPOS:

METINIS PRIEAUGLIS	7.25%	APSKAIČIAVIMAS	KASDIEN
DABARTINIS KURSAS	7.00%		

VISOS SANTAUPOS VALDŽIOS APDRAUSTOS IKI \$100,000.

LIETUVOJE MIRĖ ASTRONOMIJOS DAKTARAS ANTANAS JUŠKA

Kovo 19 Vilniuje mirė astronomas dr. Antanas Juška. Velionis buvo gimęs 1902 sausio 27 Gelazių kaime, Ramygalos valsčiuje, Panevėžio apskrityje.

Mokėsi Ramygalos pradžios mokykloje, Panevėžio gimnazijoje, o nuo 1918 Vilniaus Ryto gimnazijoje. 1919 kovo 5 baigė šios mokyklos pirmąją laidą ir grįžo mokytojauti į gimtąją Ramygalą.

1920, gavęs valstybinę stipendiją, išvyko studijuoti į Berlyną matematikos bei fizikos. Jo profesorių tarpe buvo ir Albertas Einšteinas. 1922 perėjo į Goettingeno universitetą ir atsidėjo astronomijos studijom. Jo dėstytojai buvo pasaulinio garso astronomai.

1926 apgynė disertaciją tema "Šviesos pasiskirstymas saulės diske". Filosofijos daktarato egzaminus išlaikė 1927 vasarą.

Dr. Antanas Juška, 1902-1985

mo ministerijos aukštojo mokslo departamento direktorius ir taip pat 1941 - 1944 dėstė universitete.

Po karo mokytojavo Kauno 8-toje vidurinėje mokykloje, vėliau dėstė Vilniaus Miškų technikumė, lygiagrečiai Pedagoginiame institute dėstė astronomiją.

1967 lankėsi Amerikoje, apėlankė ir Darbininko redaktorių prof. Juozą Brazaitį ir eilę kitų vyresnės eilės kultūrininkų.

Velionis buvo rašto žmogus, mokslo žinių populiarintojas. Bendradarbiavo įvairioje spaudoje. 1939 prancūzai jį apdovanojo Garbės legiono ordinu. Jis parašė daug straipsnių apie fiziką, matematiką, net sodininkystę, kurią mėgo. Pagrindinė sritis — buvo astronomija. Daug dėmesio skyrė lietuviškos astronomijos terminų sudarymui bei tobulinimui. Jau sunkiai sirdamas, baigė rašyti paskutinę knygą "Saulės šeima". Knyga spaudoje pasirodė jo mirties dieną.

TEODORĄ ŠLAPŠĮ PRISIMENANT

Praeitų metų rugpjūčio 22 Great Necke įvyko automobilio katastrofa, kurioje sunkiai sužeidė Teodorą Šlapšį. North Shore ligoninėje beveik be sąmonės jis išgulėjo 4 mėnesius. Mirė gruodžio 13. Buvo pašarvotas Stutzman laidojimo namuose Jamaica Ave. Gruodžio 14, kun. J. Pakalniškiui sukalbėjus rožančių, atsiveikino draugai, kaimynai, giminės, šeimos nariai. Tada buvo išvežtas į krematoriumą.

Kilęs iš gražiojo Zarasų krašto Teodoras Šlapšys gimė 1908 kovo 1 Pasadojos kaime, Antazavės valsčiuje, Zarasų apskrityje. Ten apylinkės labai gražios, prie pat Zadojos ežero, netoli Bredesių kaimo, kur gimė kompozitorius Juozas Gruodis. Taip pat netoli ir nuo Gipenų kaimo, kur gimė poetas kun. Antanas Vienožinskis.

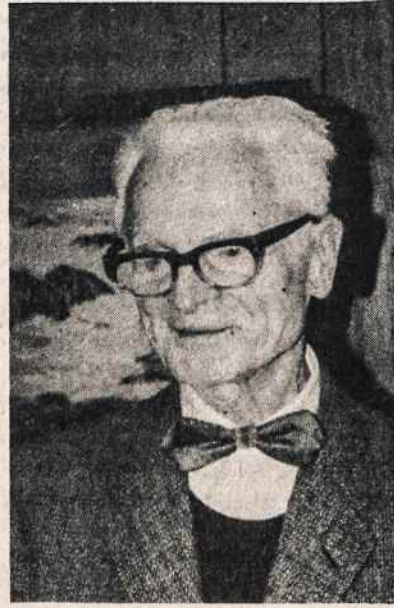
Apylinkė supa miškai ir ežerai, užtat tėvas ir vėliau jo brolis Antanas buvo eigučiai.

Tėvai turėjo per 40 ha ūkį, bet žemė buvo nederlinga. Šeimoje augo 4 sūnūs ir 4 dukros. Teodoras buvo vidurinis. Vyriausias brolis Ignas kariuomenėje buvo pasiekęs majoro laipsnį. Buvo baigęs aukštesniuosius inžinerijos mokslus Belgijoje. Iki bolševikmečio buvo Telšių burmistras, 1941 išvežtas su žmona į Sibirą, kur greitai ir mirė.

Mokykloje

Teodoras, baigęs Antazavės pradžios mokyklą, su broliu Antanu atvyko į Zarasų progimnaziją ir įstojo į pirmą klasę, o aš tada buvau trečioje klasėje. Baigęs Zarasų progimnazijos 4 klases, persikėlė į Rokiškio gimnaziją, įstojo į penktą klasę. Ten mokėsi ir dabartinis vysk. A. Deksnys ir kun. dr. J. Prunskis.

Rokiškio gimnaziją baigė 1929, išvyko į Kauną ir įstojo į Lietuvos Universiteto teisių fakultetą. Teisės mokslus baigė 1934 ir gavo darbą Vidaus reikalų ministerijoje, policijos penktoje nuovadoje Kaune. Ten

Teodoras Šlapšys

buvo paskirtas mokesčių ir teismų reikalom. Dirbo nuovados viršininko padėjėjo teisėmis. Dirbo iki 1940 liepos 1.

Atvyksta mergaitė iš Amerikos

1935 ankstyvą pavasarį iš Amerikos atvyko Balažandžiai. Atvyko aplankyti savo giminių, kurie gyveno prie Garliavos. Jie buvo iš Brooklyno, kur turėjo savo salūną. Su jais atvažiavo ir dukra Onutė. Teodoras su jais susipažino, susidraugavo su Onute. Kai jie grįžo į Ameriką, jaunieji vienas kitam rašė laiškus ir susitarė susituokti. Onutė rugpjūčio mėnesį grįžo į Lietuvą ir rugpjūčio 31 ištekėjo už Teodoro.

Pakeliui į Ameriką

1939 žmona išvažiavo į Ameriką aplankyti savo tėvų pamatyti pasaulinę parodą. Išvažiavus kilo karas, ir taip į Lietuvą ji nebegrįžo. Savo vyrui 1940 atsiuntė dokumentus atvažiuoti į Ameriką, bet Lietuva tada jau buvo okupuota Sovietų Sąjungos.

Teodorui išvažiuoti buvo sunku. Reikėjo griebtis net kyšių, kol gavo leidimą. Išvažiavo į Vokietiją, iš ten į Ispaniją. Ten jis pristigė pinigų. Ispanijoje nepažįstamas policijos valdininkas jam patikėjo ir paskolino reikiamą sumą. Skolą pažadėjo gražinti jau iš Amerikos. Iš Ispanijos pervažiavo į Portugaliją, kur jam pavyko gauti nedidelį laivą. Tuo Amerikos laivu jis lapkričio mėnesį pasiekė New Yorką.

Įsikuria Amerikoje

Apsigyveno Brooklyne pas savo uošvius. Netrukus gavo darbą Elizabethe, N.J. Dirbo fabrike, kur gamino karo reikalom visokias dalis. Dirbo prie tekimo mašinų. Išdirbo 4 metus. Tada perėjo į Brooklyno panašų fabriką, kuriame išdirbo per dvejus metus. Tada perėjo į Sperry

JUBILIEJINIAM KONGRESUI ARTĖJANT

Chicagoje, rugpjūčio 30 - rugšėjo 2 vyks Ateitininkų 75 metų gyvavimo jubiliejinis kongresas, iš eilės XI-tasis. Programoje pratomos paskaitos, simpoziumai, religinės išklmės, literatūros ir kūrybos vakaras, jaunimo priėškongresinė stovykla. Kviečiamas į kongresą jaunimas ir iš tolimųjų kraštų, — Australijos, Pietų Amerikos, Europos.

Ryšium su kongresu susidarys nemaža išlaidų, ypač parėmimas jaunimo kelionių iš kitų kontinentų.

Šiems tikslams vykdyti Ateitininkų kongreso rengimo komi-

fabriką, kuriame kaip tekintojas išdirbo 19 metų. Ten mažinant darbininkus, 1972 buvo atleistas. Tada gavo darbą City banke New Yorke. Ten išdirbo iki pensijos. Į pensiją išėjo 1976.

Amerikoje susilaukė sūnaus Ričardo ir dukros Barbaros. Sūnus baigė muzikos konservatoriją ir dirba Queens bibliotekoje kaip muzikos skyriaus vedėjas. Dukra baigė universitetą, studijavo prancūzų kalbą ir žurnalistiką. Dirba New Yorke World Women žurnalo redakcijoje.

-o-

Teodoras buvo labai jautrus, švelnus būdo žmogus. Šiaip buvo silpnos sveikatos. Buvo labai paslaugus ir draugam bei kaimynam be jokio atlyginimo patarnaudavo teisiniuose reikaluose.

1975 jam apvyko nuvažiuoti į Lietuvą, kur aplankė seseris, brolių ir kitus gimines. Turėjo laimės savo tėviškėje pernaktuoti.

Kol jo sveikata leido, lankė lietuviškus parengimus. Kai Apriėškimo parapijos saleje buvo ruošiama imigracijos paroda, (ruošė dr. Jonas Lenktaitis ir Bronius Kviklys iš Chicagos), jis tada daug prisidėjo prie šios parodos įrengimo. Parūpino net ir eksponatų.

Jo brolis dr. Mykolas žuvo automobilio katastrofoje. Brolis buvo zarasiškių ryšiam palaikyti komiteto pirmūninkas. Broliui žuvus, jis ėjo tas pareigas. Daug pasidarbavo, kai buvo ruošiamas antras zarasiškių suvažiavimas New Yorke.

Jo liūdi šeima čia Amerikoje, Lietuvoje seserys, giminės ir kiti draugai.

Jo pelenų urna bus nuvežta į Lietuvą ir palaidota Antazavės kapuose šalia tėvėlių ir broliu-ko.

V. Butkys

tetas, vadovaujamas prof. dr. J. Meškausko, skelbia platų finansinį vaju, kuriam pravesti yra sudarytas centrinis vajuos komitetas Chicagoje.

Ateitininkai yra patys stambieji aukotojai bendrinėse organizacijose. Šį kartą prašome didesnėmis aukomis paremti savąją organizaciją, kuri turi teisės iš jų to tikėtis, ypač jos 75 metų jubiliejaus proga.

Vajuos komitetą sudaro: pirm. dr. Petras Kisielius, sekr. Jonas Žadeikis ir inž. Kazys Pabedinskas. Aukus siųsti išdininko adresu: Kazys Pabedinskas, 7151 S. California Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 312 434-0211. Čekius rašyti: Ateitis Federation, Inc. vardu.

Aukas galima nurašyti nuo federalinių mokesčių.

Kongreso lėšų telkimo komitetas

Daug lietuviškų knygų, plokštėlių ir įvairių suvenyrų turi Darbininko administracija. Skambinti — 718 827-1351.

Kultūrinis subatvakaris

Tautinės Sąjungos namuose, 484 E. 4, gegužės 18, šeštadienį, 7:30 val. vak. vyks kultūrinis subatvakaris. Filmininkas Romas Šležas supažindins su inž. Raimundo Lapo nauja knyga apie lietuvių filmų aktorius ir darbuotojus. Pats autorius tars žodį ir bus parodyti filmai iš nepriklausomos Lietuvos gyvenimo, vienas iš jų garsinis.

Sveikinimai

Inž. Aleksandras Čaplikas, aktyvus įvairių lietuviškų organizacijų veikėjas ir valdybų narys, atsiuntė sveikinimus iš Naujosios Zelandijos. Jis jau apkeliauja Australiją ir vyksta į Tahitį.

Atšvėstas šv. Jurgis

Kaip kasmet, taip ir šiemet šv. Jurgis buvo prideramai atšvėstas pas dr. Jurgį Gimbutą, dabartinį Lietuvių Enciklopedijos redaktorių. Šventė tęsėsi kuone savaitę. Svečių buvo daug, teko pasimatyti su rečiau sutinkamais. Visą laiką buvo gražios vaišės. (k.n.)

Mielai

GENOVAITEI VOLODKEVIČIENEI

mirus, jos vyrui Alfonsui, sūnui Ronaldui su šeima ir visiems giminėms gilia užuojautą reiškia

Ona Osmolskis ir sūnūs

A.A.

GENOVAITEI VOLODKEVIČIENEI

mirus, jos vyrą Alfonsą Volodkevičių nuoširdžiai užjaučia

Sofija ir Algirdas Daukšai

A.A.

DR. VLADAS INGELEVIČIUS (1889 - 1985)

Sulaukęs 95 metų amžiaus, 1985 metų vasario mėn. 5 dieną savo namuose amžinai užmigo mūsų myllimas tėvas, uošvis bei senelis. Iš Apriėškimo bažnyčios Brooklyne vasario mėn. 9 d. palaidotas šv. Kryžiaus (Holy Rood) kapinėse Westbury, Long Island, N.Y.

Giliai dėkingi esame kun. klebonui J. Pakalniškiui už šv. Mišių aukojimą bei liturginius patarnavimus koplyčioje bei kapinėse.

Už medicininę globą bei priežiūrą nuoširdus ačiū Korp. Fraternitas Lituanica broliui dr. A. Snieškai. Bičiuliška padėka dr. E. Kaminskiui už supratimu persunktus profesinius patarimus.

Dr. V. Avizoniui bei dr. J. Kriaučiūnui už atsisveikinimo metu tartus jautrius, nuoširdžius žodžius jaučiame gilia padėką.

Ypatinga mūsų padėka Genovaitei Stančienėi, Irenai Vilgallenei ir Vincui Ruseckui.

Dėkojame Shalins laidotuvių įstaigai, ypač M. Šalinskienei bei jos talkininkei O. Barauskienei už nuoširdų patarnavimą.

Lietuvių Fondul, Tautos Fondul bei Kultūros Židiniui aukojuslėms — mūsų lietuviška padėka.

Nuoširdus ačiū už šv. Mišių užprašymą vellonio sielos intencija bei visas užuojautas — spaudoje, raštu, gėlemis ar žodžiu mums išreikštas.

Teatlygina Aukščiausias visoms/lems už maldomis, mintimis ar veiksmais dvasinį bendravimą su mumis palaikiuslėms tose skausmingose mūsų praradimo valandose.

Amžinybėn iškeliavo gilus krikščionis, taurus lietuvis, uolus gydytojas ir sveikatos tarnybos profesionalas, ištikimas vegetaras bei aktyvus visuomenės darbuotojas — mūsų širdyse tačliau jis ir tollau nuolat gyvuos.

Dukterys, žentas ir anūkai

PADĖKA

A.A.

IZABELĖ KERAITIENĖ

Š. m. kovo 27 d. staigiai ir visai netikėtai atsiskyrė su šiuo pasauliu mūsų mylima motina, uošvė ir močiutė Izabelė Keraitienė.

Nuoširdžiai dėkojame visiem savo giminėm, draugam ir pažįstamiem už pasidalinimą su mumis tuo dideliu skausmu ir liūdesiu, už lankymą vellionės šermentinėje, už visas maldas, šv. Mišių aukas, gėles, už aukas Balfui, už pareikštą mums užuojautą žodžiu, raštu ir spaudoje ir radijo valandėlei Laisvės Žiburiui už pagarbų vellionės prisiminimą ir taip pat už pareikštą mums užuojautą.

Dėkojame buvusiam šv. Kazimiero parapijos klebonui kun. V. Dabušui už organizavimą šv. Mišių aukų už vellionę St. Peterburge, Floridoje, gyvenančių jos buvusių draugų ir pažįstamų tarpe.

Dėkojame LB New Jersey apygardos pirmininkui Kazimierui Jankūnui ir LB Patersono apylinkės pirmininkei Angelei Stankaitienei už jautrius atsisveikinimo žodžius su vellione šermentinėje ir kun. A. Bertašui už pravestas maldas šermentinėje, už gražias pamaldas ir pamokslą bažnyčioje ir palydėjimą vellionės į kapines, taip pat vargonininkai Eleonorai Williams už gražų giedojimą ir vargonų muziką.

Dėkojame giminėm, draugam ir pažįstamiem už mūsų mielos vellionės tokį gausų palydėjimą į Kalvarijos kapines. Tegu Vlešpats Jum visiem gausiai atlygina už tokį gerą Jūsų širdį ir už tokį jautrų mūsų atjautimą skausmo valandoje.

Giliam liadesuje pasilikę dukte Audronė su vyru, sūnus Eimutis su šeima ir seserys Veronika ir Anelė su šeimomis Lietuvoje.

BOSTON MASS — WLYN 1360 AM bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 71 Farragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-2515.

LAISVĖS VARPAS sekmadienais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-1 banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

ADVOKATĖ BIRUTĖ ŠIMKUTĖ

Halloran and Schaeffer P.C.

300 Union Street

New Bedford, MA 02740

Tel. 617 999-1332

"Amber Holidays"

1985 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

RUGPJUCIO 21 — 10 DIENŲ Lietuvoje — 1,675 dol.

Balandžio 17	— \$1135.00	Liepos 22	— \$1706.00
Gegužės 8	— 1135.00	Liepos 31	— 1465.00
Gegužės 8	— 1395.00	Rugpjūčio 6	— 1698.00
Gegužės 14	— 1368.00	Rugsėjo 3	— 1679.00
Gegužės 27	— 1389.00	Rugsėjo 18	— 1212.00
Birželio 10	— 1692.00	Rugsėjo 23	— 1173.00
Birželio 19	— 1401.00	Spalio 1	— 1279.00
Liepos 17	— 1514.00	Gruodžio 26	— 1309.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalui skambinkite

1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados skambinkite 1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 WEST BROADWAY, P.O. BOX 116
SOUTH BOSTON, MA 02127

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS Norintiems atsikvėsti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

DARBININKAS

Redakcija.....(718) 827-1352
Administracija.....(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuošas.....(718) 235-5962
Vyskupas.....(718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.....(718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: gegužės 12, sekmadienį, Kultūros Židinio pavasario šventė -gegužinė.

Vysk. P. Baltakis, OFM, gegužės 4 - 5 savaitgalį lankėsi Montreale Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero lietuvių parapijose, teikė sutvirtinimo sakramentą, atlaikė iškilmingas pamaldas, susitiko su žmonėmis.

N.Y. tautinių šokių ansamblis Tryptinis gegužės 25 Kultūros Židinyje rengia savo veiklos 35 metų sukakties koncertą. Programoje be Tryptinio dar dalyvauja buvę to ansamblio šokėjai, Maironio mokyklos tautinių šokių grupė, vadovaujama Raimundo Balsio, muzikos ir dainos vienetas Harmonija. Tryptiniui visą laiką vadovauja prityrusi tautinių šokių mokytoja Jadvyga Matulaitienė. Koncertas prasidės 7 val. Bilietus iš anksto galima užsisakyti pas bilietų platintojus. Žiūr. skelbimą.

Kristina ir Ričardas Krulikai balandžio 26 susilaukė pirmosios dukrelės, kuriai duotas Viktorijos - Marijos vardas.

KULTŪROS ŽIDINIO TRADICINĖ PAVASARIO ŠVENTĖ

Jau eilė metų, kaip Kultūros Židinyje ir kieme rengiama smagi pavasario gegužinė — Kultūros Židinio pavasario šventė.

Šiemet toji šventė bus gegužės 12, šį sekmadienį. Prasidės 12 val. iškilmingomis pamaldomis Kultūros Židinio salėje. Po pamaldų bus motinų pagerbimas ir iškilmės prie kryžiaus. Po iškilmų — linksma pavasariška gegužinė K. Židinio salėse ir kieme. Gegužinės programą praves New Yorko skautai ir skautės. Veiks įvairių valgių ir gėrimų stalai. Visi kviečiami atsilankyti. Įėjimas nemokamas.

Gegužės 19, sekmadienį, ATEITININKŲ ŠVENTĖ

11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje mišios

Po mišių — parapijos salėje iškilmės ir užkandžiai

Kviečiami dalyvauti apylinkės ateitininkai su šeimomis ir svečiais

Rengia New Yorko moksleiviai, studentai ir sendraugiai ateitininkai

Kazys Karuža iš Los Angeles, keliaudamas į šaulių metinį suvažiavimą Chicagoje, taip pat buvo atskridęs ir į New Yorką, svečiavosi pas Eleną ir Juozą Andriušius, gegužės 1 lankėsi Darbininko redakcijoje. Į Los Angeles išvyko gegužės 2. Los Angelėje jis yra veiklus šaulys, buvęs ilgametis kuopos pirmininkas. Praeitais metais jo rūpesčiu ir pastangomis išleista stambi knyga apie jo brolių poetą Petrą Karužą, kuris mirė prieš 50 metų. Dabar K. Karuža spaudai yra parengęs savo atsiminimus.

Dr. Aldona Jonaitis iš Port Jefferson, profesorė ir prorektorė State University of New York at Stony Brook, L.I., gavo stipendiją iš National Endowment for the Humanities paruošti dvi knygas. Pirmą knygą "Art of Northern Tlingit" 1985 rudenį išleisdžia University of Washington Press. Antrą knygą 1986 rudenį išleis American Museum of National History, New York City. Ten bus aprašyta muziejaus "Northwest Coast Indian Hall" kolekcijos. Aldona yra Demie Jonaitienės, Bridges redaktorės, dukra.

Aušros Vartų lietuvių parapijos Manhattane, N.Y., tradiciniai pietūs įvyks gegužės 19, sekmadienį, tuoj po 11 val. mišių. Šiais metais parapija švenčia 80 metų sukaktį. Klebonas kun. Vytautas Palubinskas kviečia visus gausiai dalyvauti pietuose ir loterijoje.

Vyrų choras Perkūnas gegužės 11, šį seštadienį, vyks į Yonkers, kur dalyvaus Glee Club choro 69 metiniame koncerte, dainuos lietuviškai ir angliškai.

KASA praneša, kad taupymo sertifikatų procentai šiuo laiku yra pakilę daug aukščiau, negu kituose bankuose. Tas bus tikrai trumpą laiką, todėl šiuo momentu yra gera proga padaryti pelningą investavimą Lietuviškoje KASOJE. Skambinkite 718 441-6799 dėl informacijų. Įstaiga atidara šešias dienas savaitėje.

KASOS Kredito Unijos vadovybė madų parodos proga paskyrė BALFUI 100 dolerių auką. Anksčiau, BALFO vėjais metu, KASA davė 500 dolerių Vasario 16 gimnazijai paremti. Iš viso organizacijų paramai pernai KASA paaukojo per 3000 dolerių. Su skelbimais, reklamomis ir sveikinimais per radiją ir spaudą pernai KASA lietuvišką veiklą parėmė \$18,090.69 suma.

Kelly Olson, Amsterdam, N.Y., Šv. Stanislovo mokyklos trečio skyriaus mokinė, kurios senelė atvyko iš Lietuvos, laimėjo pirmą vietą konkurse aprašydama Amsterdamą šio miesto 100 metų sukakties proga. Jai buvo įteiktas Amsterdamo miesto raktas. Tai jauniausia tokios premijos laimėtoja.

Skaityk ir platink Darbininką!

PENKMETIS KASOJE

Kultūros Židinyje balandžio 28 įvyko penktas metinis Kasos narių susirinkimas. Po oficialaus atidarymo buvo pakviestas Brooklyn pranciškonų vienuolyno viršininkas Tėvas Leonardas Andriekus, OFM, kurio šilta ir reikšminga invokacijos malda išryškino prasmę ir davė gražią pradžią narių susirinkimui.

Po to buvo pranešimai, kurie apibūdino Kasos finansinį stovį, paskolų balansą, revizijos pasekmes, Kasos reikšmę lietuviškam gyvenime ir bendrą Kasos tikslą sukurti tvirtą lietuvių finansinę instituciją, kuri jungtų

Kun. Jonas Prišmont iš Varšuvos atvyko atostogų į Ameriką. Buvo sustojęs Apreiškimo parapijos klebonijoje ir, kun. J. Pakalniškio palydėtas, lankėsi Darbininko redakcijoje, spaustuvėje, apžiūrėjo Kultūros Židinį. Balandžio 30 išvyko į Clevelandą. Aplankys ir kitas Amerikos vietas ir grįš į Varšuvą, kur jis profesoriauja Katalikų akademijoje ir dėsto moralinę teologiją. Jis yra kilęs iš Vilniaus, Vilniuje baigęs seminariją. Lietuvoje dirbo iki 1959 metų, paskui persikėlė į Lenkiją.

Kas nori už namų prižiūrėjimą liepos ir rugpjūčio mėnesius praleisti gražioje Floridoje? Vietovė — Orlando, netoli Walt Disney centro. Skambinti 305 876-4557.

Noriu pirkti gerame stovyje automobilį 4 ar 6 cilindrių. Skambinti: 718 235-3045.

Reikalingas kirpėjas ar kirpėja prie megztukų. Skambinti 718 388-7557.

ir stiprintų mūsų ekonominę bei tautinę egzistenciją.

Pranešimus darė išdininkas Tomas Aleksandravičius, paskolų komiteto pirmininkas Martinas Brakas, revizijos komisijos pirmininkas Zenonas Jursys, informacijos vedėjas Algirdas Šilbajoris ir pats Kasos prezidentas Vytautas Vebeliūnas.

Iš visų pranešimų pažymėtini šie skaičiai ir faktai: 1. Kasa per 5 metus sukauptė 34 milijonus dolerių indėlių kapitalą. Š. m. kovo mėnesio pabaigoje ši suma jau artinosi prie 38 milijonų. 2. Paskolos Kasoje išduodamos pagal griežčiausius kontrolės reikalavimus. 5 metų gale yra 814 aktyvių paskolų balansas, \$18,939.341 sumoje. Uždirbamų palūkanų vidurkis 14.46% 3. Pasamdyti diplomuoti buhalteriai randa Kasos sąskaitybą pavyzdinčio tvarkoj visuose skyriuose. Federalinis Kredito Unijų inspektorius Kasai vėl davė aukščiausią pagyrimo laipsnį. 4. Kasos informacija yra sklaidžiama spaudoje ir per radiją New Yorke, Chicagoje, St. Petersburg, Clevelande ir kituose miestuose. Per 5 metus Kasos reklamų mokesčiai ir aukomis lietuviškos žinių institucijos bei kultūrinės organizacijos buvo paremtos \$42,914.14 suma. 5. Kasa auga ir stiprėja visų lietuvių naudai. Sukauptas kapitalas padeda ne tik individualiam nariui, bet taip pat paremia įgyvendinimą ir didesniųjų lietuviškų projektų ateityje.

Apie Kasos skyrių veiklą Chicagoje ir St. Petersburg pranešimą davė viceprez. Vytautas

Alksnis. Abiejose vietovėse Kasa įsigijo nuosavus namus ir aptarnauja vis didėjantį skaičių lietuvių taupytojų. Chicagoje 1984 metų gale indėliai siekė \$12,885.116, o St. Petersburg \$4,222,670. Aušra Cibaitė-Bicknell Chicagoje ir Aras Miezėlis Floridoje pavyzdinčiai vadovauja Kasos skyriam.

Pagal Kredito Unijų taisykles, susirinkime įvyko balsavimas už iš anksto parinktą kandidatų sąrašą į direktorių tarybą. Alg. Šilbajoris gavo 307 balsus, Vaclovas Kleiza 278, dr. Kazys Bobelis 224. Paskutiniu momentu gavus dr. K. Bobelio atsisakymą, į tarybą buvo išrinkti du pirmieji kandidatai 3 metų kadencijai. Vaclovas Kleiza, žymus visuomenininkas ir daugelio organizacijų šulas, bus labai svarbus asmuo Kasos veiklai Chicagoje, o A. Šilbajoris, Kasos taryboje nuo pat įkūrimo dienos, buvo ir turbūt pasiliks nepažinomas žinių, informacijos ir reklamos srityse.

Šiuo metu Kasos direktorių taryboje yra 10 asmenų. Kad išlaikyti nelyginį skaičių, direktoriai artimiausiu laiku paskirs papildomą asmenį į tarybą, kuris bus oficialiai renkamas ateinančių metų susirinkime.

Susirinkimo dalyviai parodė didelį pasitikėjimą Kasos vadovybe ir susidomėjimą Kasos veikla, iškeldami įvairius klausimus bei pasiūlymus.

Pasibaigus susirinkimui, dalyviai ir svečiai buvo pakviesti prie gėrimų ir užkandžių baro, kurį paruošė V. Alksnis su šeimos pagalba. Pokalbiuose jautėsi draugiška nuotaika, entuziazmas ir pozityvus pasitikėjimas pasiektais rezultatais pirmajame Kasos penkmetyje.

Alg. Š.

New Yorko latvių choras su simfoniniu orkestru koncertuoja garsioje Carnegie salėje 1982 birželio 5. Šiemet šis choras su orkestru gegužės 19, sekmadienį, 2 val. popiet Lehman kolegijos koncertų salėje, Bronx, N.Y., atliks komp. Bruno Skulte kūrinis. Diriguoja Andrejs Jansons

NEW YORKO TAUTINIŲ ŠOKIŲ ANSAMBLIO TRYPTINIS VADOVAUJAMO JADVYGOS MATULAITIENĖS, 35 METŲ SUKAKTUVINIS

KONCERTAS — BALIUS

įvyksta 1985 m. gegužės 25 d. Kultūros Židinyje Pradžia 7 val. vak. Kokteiliai nuo 6 val. vak.

PROGRAMOJE:

Tautinių šokių ir dainų pynė atlieka TRYPTINIS Tryptinio buvusiujų šokėjų grupė
Maironio mokyklos tautinių šokių grupė. Vadovas R. BALSYS
Muzikos dainos vienetas — HARMONIJA
Šokių palydos orkestrėlis — koordinatorius V. RALYS

Po programos banketas ir šokiai, grojant AMOUR orkestrui

Stalus ir vietas užsisakyti iki gegužės 17 d. pas:

Įėjimo auka:
Suauguslem \$17.50
Jaunimui \$10.00

Ireną Alksnienę — 718 886-5695
Aidoną Mariljošienę — 516 883-9350
Vitą Matusaitienę — 201 994 - 1229
Gintą Žemaitaitį — 203 847 - 1779

Kviečiame ir laukiame

RENGIMO KOMITETAS

LIETUVIŲ KULTŪROS ŽIDINIO PAVASARIO ŠVENTĖ

įvyks gegužės 12, sekmadienį, Židinio patalpose,

361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

PROGRAMA:

12 val. iškilmingos pamaldos.
Po pamaldų motinų pagerbimas ir iškilmės prie kryžiaus.
Po iškilmų — linksma pavasariška

GEGUŽINĖ

Su muzika, dainomis, žaidimais, kepsniais ir gėrimais.

Gegužinės programą praves New Yorko skautės ir skautai.

Visi kviečiami kuo gausiau dalyvauti pamaldose bei iškilmėse ir pagerbti bei pavalinti savo motinas ir močiutes lietuviško Kultūros Židinio prieglobstyje.

Įėjimas visiem nemokamas.

KULTŪROS ŽIDINIO VALDYBA